

ELŐFIZETÉS

HILYDEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűs betű sor egyszer 20 fillér,
minden követezőnél 10 fillér.

Nyálitár betű sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 511.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, február 20.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: A hadi dicsőség.
- Az ujoncvita befejezése.
- A tanács nem tárgyal a soffőrökkel.
- Szerbia mozgósít.
- A diákok az iskolán kívül.
- A szolgabíró százkoronása.
- Pálmai Ilka — a kalandjáról.
- Menyhért Andrásné levele.
- Marc a házbéruzsors ellen.
- Történetek bohémilából.
- Koldussorban a nábob.
- Tessék leülni öreg ur.
- Súlyos védők egy orvos ellen.
- Tarkaságok.
- Tárca: A késelők városa.

A hadi dicsőség.

Arad, február 19.

Minél inkább közeledünk ahhoz a híres balkáni tavaszhoz, annál komorabb jelentéseket hoz a táviró a szélrózsa minden irányából. Itthon mozgósítási hírek, a parlamentben miniszterelnöki célzások egy közelgő háborúra, a tőzsdén izgatott bizonytalanság, a diplomáciákon gyanús titkolódzás, Szerbiában teljes fejtelenség: mindezek mögött pedig vigyorog a háboru réme, véres árnyak kísértése. Vagy öt hónap óta tart ez az állapot s talán éppen ez a hosszú idő oka annak, hogy a kínos helyzet megszokottá, a háborus hírek pedig hatástalanokká kezdenek válni. A közvéleménynek napi témájává lett a háboru, a békés nyárspolgárok balkáni

szakértökké váltak, a nyomdákban pedig készülnek Szerbia katonai térképei, hogy az aggódó családnak legyen min nézni majd a bemasirozott bakák utjait.

Mindez már természetesen kezd látszani, pedig aligha az. Aki csak kicsit tud olvasni a Szerbiából érkező jelentésekből, az sok mindent kifogásolhat abból, amit ijesztésképen a faira festenek. Szerbia a teljes züllés útján van; kormánya nincsen, pártjai egymásra agyarkodnak, királya tehetetlen, lemondani készül, pénze elfogyott, Oroszország magára hagyta: teljesen képtelen hát egy rendszeres háborúra. Csak bandái vannak, guerrilla-harera vágó esőselék-csapatái, akik zsákmányt, megélhetést várnak a háborus időktől, a zavarosban való halászástól. Ez a népség vágyik a háborúra, amely az ő zeg-zugos utvesztőibe csalná az idegen csapatokat, vágyik a bizonytalanságra, mely az ő hatalmába kergetné az országot, az anarkiára, mely tőle semmit sem vehet el, de neki mindent megadhat.

Hát ennek a népségnek kell a háboru, de másnak nem. Azt hinni pedig, hogy ennek a népségnek akarata elkerülhetetlenné teszi a háborut, rövidlátás és kishitűség volna. Csináljon a szerb nép a maga züllött kormányával, amit akar: addig, amíg minket nem bánt, nincsen szükség két ország hadseregének ellenállására. Ha pedig a bandák áttörnek a határon,

amnyi katonát kell odavinni, amennyi a bandák megfékezésére elég. Ezt őszintén be lehet vallani, ezt nem szükséges másnapra megcáfolóó kommunikékkal takargatni. Ez is kemény dolog lesz, de még nem európai háboru, aminek réme nemcsak a családi életet, de az ország gazdaságát is megbénítja. A bandaharcot nem kell lekicsinyelni, csak meg kell különböztetni a balkáni háborutól, mely fenyegetett például Törökország miatt, de amely alig üthet ki a teljesen lezüllött, semmit sem jelentő Szerbia miatt. Anglia és Oroszország elég világosan kijelentette, hogy nem hajlandó egy európai háboru szenvedéseit viselni György herceg és bandaserege kedvéért. E kijelentésekből érthet a monarkia külügyminisztere is, de ha ő nem ért, érthet maga a monarkia, mely nem szabad, hogy tűzbe tegye a kezét Aerenthal ur politikájáért.

Mert minden jel arra vall, hogy a monarkia mozgósított hadseregével a külügyminiszter elhibázott politikáját akarják megvédeni. Egy rosszul csinált, máris milliókkal megfizetett anekszio után Szerbia még drágább okkupációjával akarja Aerenthal Lexa Lajos történelmivé tenni ballplatzi uralkodását. Világgá kürtölteti az okkupáció tervét és úgy tünteti azt fel, mint elkerülhetetlen követelményét a szerbiai fejtelenségnek. Ha György herceg ürge-vadászatot rendez, ha a

A késelők városa.

(Berlini levél.)

A nagy, három milliós város messziről tekintve, csupa élet és egészség. A német birodalom szíve itt dobban a leghangosabban, itt a középpontja a zenei, színházi és társadalmi életnek és a porosz rendőrség hatalmas karjai itt tartanak szigorral mintarendet. Így fest Berlin messziről. Ez a kép azonban hamis. A nagy, három milliós város mellett sok a nyomorúság. A porosz erényeket sokszor elhomályosítja, sőt egy-egy pillanatra teljesen háttérbe is szorítja a bűn. A nemzetközi szélhámosság merészen él és terjed a legkitűnőbb rendőrség háta mögött. A munkanélküliek idegéletét megrontja a téltlenség, a nélkülözés, az ital, meg a játék. Nap-nap után vörös plakátok hirdetik, hogy egy-egy rejtett zugban, üres telken, nyomorult pincelakásban megölték valakit. A tűzörségnek emberfölötti munkát szereznek a gyújtogatók. És most, az egész lakosságot nyugtalanítják, rémítetik a késelők, a város minden részén megsebezve vagy halálra ijesztve egy sereg védtelen asszonyt.

Az első eset hallatára egy volt a vélemény: örültek tette ez. Bolondok házába való ember szaladgál közöttünk, akit idegei készletnek nem a gyilkolásra, hanem védtelen emberek megtámadására. Vértakar látni és eltorzult vonásai mosolyra simultak, ha kése pengéjén a vörös, meleg életnedvet látja, de azért él benne a másik emberi bestia is, megmozdul a saját vére is, mert nem vakon, láthatatlan erőktől

hajtva hadakozik a késével, hanem megfontolva az asszonyt bántja, az asszonyt, akihez más uton nem férközhetik. Azt gondolták, ezer márká jutalom elég lesz az örvongó föltalálására. Vagy eltűnik nyomtalanul a nagy tömegben, vagy pedig hozzátartozói fogják észrevenni elvetemültségét és át fogják szolgáltatni a rend őreinek.

Ez a hit azonban nem vált be. Az első késelőt nem tudták megfogni. Ellenben tettének híre kelt és csak róla beszéltek a kormában, a lebujokban, az éjjeli menedékhelyeken. A késelő, aki a jámbor emberiséget szabadon ijesztgeti s a kiról hasábotak irnak az ujságok, hősként tünt fel azok szemében, akik ép úgy vágyódnak az új, az idegenszerű után, mint az éjjeli kabarek gavallérjai. És két-három nap alatt kitört a késelés járványa, már nem egy, hanem öt-tíz gonosztevő leskelődik a munkából hazatérő, vagy munkába menő asszonyok után, az egyik a boxoló-gyűrűvel, a másik borotvájával, a harmadik valami élesre fent eszközzel vág, szur és üt, a legtöbbször szerencsére csak nagy ijedtséget keltve.

Ez a legelső tízezernek járványos betegsége. Három millió ember érzi a betegség nyugtát, tízezer rendőr keresi a járvány léscsészét és egy sereg idegbeteg neveti a nagy társaság erőlkifejtését. Ma már háromezer márká jutalmat ígérnek az első bolond kézrekerítőjének. Jól fűtött, villámosan világított börtönök és kórházak várnak a késelőkre. De elfogni őket nehéz.

A berlini késelők munkáját megkönnyíti a

a külvárosokban uralkodó szokás és rend. A nyugati városrészek előkelő utcáiban nappal és éjjel zárva a kapu. De a külvárosokban északon és keleten a kapu egész napon tárva-nyitva áll. Senki sem őrködik. Kapus nincs. A rendet a *stiller Portier*, a néma portás tartja fenn. A néma portás ad az idegennek fölvilágosítást és vesz tudomást a ház bajairól. Ez a néma portás pedig a Budapesten is jól ismert tábla, a melyen a lakók nevei olvashatók. Berlinben még hozzáragasztják a házszabályokat, amelyeket mindenki köteles tisztelni és megtartani. De amelyeken üres helyet hagynak, hogy a lakók apró papírszeleteken tudomására hozhassák a távol lakó tulajdonosnak kívánságait.

Eddig a néma portás bevált. Nappal megtette szolgálatát, éjjel pedig nem kellett senkinek. Berlinben mindenkinek van kapukulcsa, nem szorul a portásra. De most? Az asszony-nép nem mer kora reggel a házból kimenni és este nem mer hazatérni. Védőre van szükség és a háziurak már hozzá is fogtak a szervezkedéshez. Egylőre minden 5-6 ház számára közösen külön nappali portást akarnak fogadni, aki sorra járja a házakat és gondoskodik a gyanus egyének eltávolításáról. Ez az egyetlen pozitív eredménye a késelésnek. Meg egy vörös plakát, a háromezer márkás jutalommal és végül a nagy ijedelem, amely városrésztől-városrésztre terjed és egyre növekszik.

Minden rendőr talpon van. Egyenruhában és polgári öltözetben. Majd mindenki gyanus, aki él. Magános nőt messze elkerül az ember, mert talán elsikoltja magát és kitér a vesze-

szerb bandák kaszákat köszörülnek. Aerenthal báró már szinte kárörvendve mondja sajtójában: a monarkia nem tűrheti az ilyen állapotot, a monarkianak be kell masirozni Péter országába! Nekünk rendet kell teremteni Szerbiában, a mi tekintélyünk nem nézheti tovább György vitézkedéseit!

Ezek a Ballplatz érvei a szerb hadi kalandhoz. Aerenthalnak okkupáció kell, mással ő keveset törődik. Őt nem bántják a boszniai emlékek, őt nem izgatja vér és pénzáldozat: gloire-ra vágyik, merész, dicsőséges kalandra. A parlamentek pedig csendesen alusszák álmaikat; Reichsrat nincs, nálunk pedig, oh nálunk, egymást eszik az emberek, agyarkodnak kiesi kérdésekben és nem veszik észre, hogyan dönti romba terveiket egy ballplatz-i kancellár, csak azért, hogy neve véres dicsfényvel a történelemben kerüljön.

Az ujoncvita befejezése.

A képviselőház ülése.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, február 19.

A balpárt az utolsó szónokait küldte ki ma a porondra. Két-három nap és befejezik az ujoncvitát. A teremben álmos a hangulat, az elevenség a folyosóra szorult.

Justh Gyula nagy csoport előtt beszélt a politikai helyzetről. A hangulat tréfás volt, de az elnök komoly nyilatkozatot tett.

— Abban az esetben, — mondotta Justh — ha a bankkérdés elintézése előtt feloszlatnák a képviselőházat, az új választás időtartamára elmegyek korteskedni az önálló bank és az általános választójog mellett.

Több függetlenségi képviselő nyomban meg is hívta az elnököt, hogy annak korteskedjék a kerületében. Az elnök ezt meg is ígérte.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

✓ Az ülésen Justh Gyula elnökölt. Wokorle Sándor betérjesztette Kossuth Ferenc keres-

delem, a tömeg az első állítólagos késelőt is agyonverné, vagy legalább is alaposan eldöngöztetné. A varróleányok aggódva, egymásba kapaszkodva, sietnek utcákon és a szakácsnők, a vásárolni járó leányok pár üres sörösüveget rejtegetnek kosarukban, hogy az első merészen közeledőt illően megfenyegessék. Valóságos ostromállapot ez, de nem használ. Mert a késelő akár bolond, akár nem, elkerüli a rendőrzárta vidéket és nem akar ismeretséget kötni a kósár, vagy a kötény alá rejtett sörös üvegekkel, hanem ott áll mozdulatlanul a rosszul világított kapubejáratban, vagy a lépcsőház valamelyik fordulójában. És a mikor elesöndesül az utca, a mikor más gondolata, más vágya, bertása más akarata nincs, mint a kést belevágni emtestébe, akkor előront, cselekszik és menekül.

Mindaddig, a míg az önfentartás nem ad kellő bátorságot a népnek, nehéz lesz a késelő ellen védekezni. Valószínű, mondják az ideg orvosok, hogy ez a járvány is meg fog szünni önmagától, mint eltűntek a gyújtogatások s nyoma veszett a hírhedt londoni hasfelmet-szőnek. Persze a bajnak hamarabb is vége szakadna, ha sikerülne egy-kettőt a késelő kö-zül elfogni, vagy ha a közönség maga büntetne meg egynehányat közülök a maga kezével. Erre nagy szükség volna, mert különben egyik vagy másik büntetett valósággal divatot teremt és fenyeget az a veszedelem, hogy ez a divat nem marad Berlinben, hanem körutra indul a világon.

Százezer munkanélküli és százezer munkakerülő él Berlinben. A külvárosok hosszú,

kedelmi miniszter helyett a magánvasuti alkalmazottak illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslatot. A pénzügyi bizottsághoz utasították.

Pilisv István: A házszabályokhoz kíván szólni. Tegnap szóvá tette, hogy az elnöknek fel kellett volna olvasatni Molnár Jenő határozati javaslatát, miután azt maga a szónok nem olvasta fel. Rakovszky István elnök erre azt felelte, hogy a szóelő kívánsága ellenkezik a házszabályokkal. No hát, ez nem így van. A házszabályok világosan rendelkeznek, hogy a szavazás előtt újra fel kell olvasatni a határozati javaslatot, amiből az következik, hogy egyszer már fel kellett legyen olvasatni azokat. Hiszen e nélkül vitatkozni sem lehetne a benyújtott határozati javaslatokkal. Bennünket időrablással vádolnak.

Szokoly Tamás! Ez igaz is!

Farkasházy Zsigmond: Tőled nem rablunk időt, Tamás! A te időd nem drága. (Derűltség.)

Pilisv István: A házszabályok pontos megtartására mindenkinek ügyelnie kell. Annál kevésbé volt joga Rakovszkynak tegnap azt mondani, hogy jó lesz, ha a balpártnál meg-nézik a házszabályokat. Az ilyen inzultust visszautasítja.

Elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy az elnöki rendreutasítás ellen tiltakozni nem lehet. Molnár Jenőn különben nem esett sérelem, mert határozati javaslatát fölveszik az ügyszorban és az kinyomatva is rendelkezésére áll a képviselőknél.

Farkasházy Zsigmond: De Rakovszky tegnap mégis megvonta a szót. Ez a sérelem.

(Az ujoncvita.)

Pilisv István: Bizalmatlan a kormány iránt és így nem fogadja el a javaslatot. A kormány a paktumban állítólag kikapcsolta a katonai kérdést, mert mégis fenyeget a létszámemelést. Polónyi decemberben leleplezte, hogyan készült ez a paktum.

Elnök: Figyelmezteti, hogy a tárgynál maradjon.

Farkasházy Zsigmond: Hát a vezényszó nem tartozik a tárgyra? A vezényszót kapcsol-ták ki a paktumban!

Elnök: A szónok általában szolt a paktumról. Ne tessék az elnöki figyelmeztetéssel szem-beszállni.

Pilisv István: A császárnak liferálják a katonát, mielőtt az önálló bank ügye eldőlt volna. Fura taktika folyik a bankkérdésben.

Elnök: Újból figyelmezteti, hogy a tárgynál maradjon.

Pilisv István: Nem régen történt, hogy a kuruc Thaly Kálmán felháborodva tiltakozott

éjjelente néptelen utjain apró vörös lámpások hirdetik a lebujok helyeit. A pincékben kis asztaloknál százan meg százan ülnek, mind-egyik zsebében éles kés, mindegyiknek karján a boxoló gyűrű. Ennek a tömegnek multság kell, amely nem kerül a fejébe, amely mások-nak ijedséget okoz és ami pokoli mulatsággal jár. Munka nincs, kereset nincs, multság nincs, de hát mégis kell farsang. És sorra elosonva, ki itt, ki ott, készül a nagy otrombaságra, a milyen még kevés volt a világon. És a nagy emberi társaság, amely milliókat áldoz esz-tendőkint a jótékony-ság oltárára és védi magát börtönökkel, rendőri hatalommal, azt hitte ed-dig, hogy nyugodtan alhatik, dolgozhatik és a közjónak szentelheti tevékenységét.

Milyen tévedés. Az utcáson áll a nagy tömeg, mögötte, közepette rendőr, a rendőr mel-lett az ideg orvos. És beszélnek, suttogják, kiabál-ják száz meg száz torokból: megint megszur-tak egy leányt. A fenevad pedig elszabadult. A nagyvárosok bünkrónikájának elremitő képe ez, de csak egy epizód, egy lépés: hogy hová visz, nem tudja senki. Csak annyi bizonyos, hogy a nagy Rend nagyon gyenge alapokon nyugszik, ha már tíz gonosztevővel sem bír. A berlini késelő beszédesen bizonyítja, hogy a rendőri hatalom milyen véges. Ime, tízezer rendőr szalad tíz eszeveszett után és még sze-reneséről beszélhetnek, ha egyet-kettőt elfognak közülök.

annak a föltevése ellen is, hogy ő megszavazza a közös tisztek fizetésemelését. Azonban meg-szavazta nemcsak Thaly Kálmán, de az egész függetlenségi párt. Így történt ez most is. Ver-ték a mellüket, hogy bank nélkül nincs ka-tona és most, ime, az a baj, hogy a katonát nem szállítjuk elég gyorsan. A katonaság nya-valyáit sorolja fel. A kötelező urizálás olyan nagy adó, hogy nem lehet a fizetést eléggé fölemelni. Mikor szünik meg az az anomália, hogy a katonák szolgálaton kívül oldalfegy-vert viselnek? Különösen a tisztek szoktak ezzel visszaélni. Ott a székesfehérvári eset és most legutóbb az a súlyos inzultus, melyet Pálmay Ilka ellen intézett egy hadnagy. A tisztek házassági óvadékát erkölcsi okokból ki-fogásolni kell. A legénységgel sok helyütt igen rosszul bántanak. Az öngyilkosok statisztikája elijesztő. Ellenindítványt nyújt be, melyben azt óhajtja, hogy az ujoncjavaslatot vegyék le a napirendről és csak akkor terjeszszék elő, mikor a Ház az önálló bankról szóló törvény-javaslatot már letárgyalta. (Helyeslés a bal-párton.)

Polónyi Géza: Az ujoncjavaslat mindig poli-tikai kérdés volt. A vita folyamán sokat be-széltek a paktumról. Nos, a paktum csak a vezényleti és szolgálati nyelv kérdéseit kap-csolta ki, más egyéb katonai kérdésekkel bá-t-ran lehet foglalkozni. Így meglehetne, meg is kellene változtatni a javaslat címét. Gondos-kodni kellene törvényes intézkedéssel arról, hogy a létszámemelést csak akkor lehessen elhatározni, ha Ausztriában alkotmányos kor-mány van. A katonai oktatás ügye törvénytelen állapotban van. A magyar fiúk katonai nevelé-sét a törvény kizárólag a magyar kormány ha-táskörébe utalja.

Hock János: Mindig ez volt a felfogás!

Polónyi Géza: A magyar fiukat tehát a katonai oktatás terén elosztrákosítani nem le-het. Ezen sürgősen segíteni kell. Téves fel-fogás, hogy a mostani ujoncmegajánlás a pakt-umból folyik, mert a paktum csak az 1905. és 1906. évi ujoncok megajánlására vonatkozott. Megszavazta a javaslatot abban a föltevésben, hogy a bankkérdésnek a nemzet kívánságai szerint való megoldása elé senki akadályokat gördíteni nem fog. Ha másképp volna, a nem-zet vétője támogatni fogja a függetlenségi pár-tot. Ezután Maniu támadásával foglalkozik. A Ház ökolbe szorított kezekkel felelt erre a tá-madásra. Intézményesen kell védekezni a haza-árulók ellen. Törvényt kell hozni.

Kmetty Károly: Már a házszabályokban vé-dekezni kell.

Elnök jelenti, hogy több szónok nem lévén a vitát berekeszti. Zárszó jogán beszélhetnek: Farkasházy Zsigmond, Nagy György, Babocsay Sándor, Pilisv István és még többen.

Farkasházy Zsigmond: Megindokolja ellen-indítványát, melyben kéri a javaslatnak a bank-kérdés elintézéséig a napirendről való levételét. Szemrehányást tesz a koalíciós pártoknak, hogy nem foglalkoztak komolyan a javaslattal, hanem rövid és lapidaris kijelentésekkel fogadták el a javaslatot. Őt perc szünetet kér.

Szünet után Farkasházy Zsigmond folytatja beszédét s hosszabban polemizál Kmettyvel. Szóvá teszi Okolicsányi Lászlónak a folyosón tett kijelentését. Panaszodik, hogy a katonai terhek teljesítése mily kedvezőtlenül befolyá-solja a gazdasági viszonyokat. Az emberek már házasodni sem merészelnek.

Baross János: Hát te miért nem házasod-tál meg?

Elnök: Ne méltóztassanak családi ügyekről beszélgetni. (Derűltség.)

Okolicsányi László személyes kérdésben szólal fel és visszautasítja a Farkasházy által neki tulajdonított folyosói nyilatkozatot.

Nagy György: A mai harmadik évforduló-ján annak, hogy Fabricius kiverte a Házból a képviselőket, tiltakozik minden olyan javaslat ellen, amely újabb katonai áldozatokat követel. Indítványozza, hogy az önálló bank felállítását és az ujoncjavaslatokat a napirendről vegyék le. Az ülés 3 órakor ért véget.

Szerbia mozgósít.

Seregek a Drinánál.

A monarkia ultimátuma.

— Távirati tudósítás —

Arad, február 19.

Óráról-órára változik a helyzet és a hangulat Szerbiában. Az esti lapok még arról értesültek, hogy Péter király lemond, mert békét akar s éjjel már azt mondják távirataink, hogy az utóbbi napok békés hangulata eltűnt ismét, a harci őrjöngés zajong a belgrádi lapok hasábjain. A szerb nép ma ismét a háborút követeli s a hadsereg mozgósítását elrendelte a hadügyminiszter. Egész a Drináig vannak már szerb csapatok előtölva. Az őrült hangzavarból, mely Belgrád felől hatol felénk, kihallik a tehetetlen király könyörgő szava, aki egymásután váltja fel kormányait, mert félti a háboru förgötegeitől a trónját. Ismét kormányválság van Belgrádban, a szkupstina leszavazta a kormányt s holnap a háborus párt kerül az uralomra.

Egy hivatalosan, tehát ügyetlenül megcáfolt hiradás szerint a monarkia kezdi türelmét veszteni. Ultimátumot küldött Szerbiának. Lehet, hogy ennek visszhangja az a zenebona, mely felveri Szerbiát, ahol úgy látszik, a hadseregállítók álla éhen kopik.

Ma érkezett hireink ezek:

(Péter király lemond?)

Belgrádból táviratozzák: Az ó-radikálisok klubjának tegnapi ülésén Pasics kijelentette, hogy a király arra kérte, hogy a radikális pártok közötti viszályokat igyekezzen kiegyenlíteni, mert a jelenlegi politikai viszonyok között a pártok versengését nem akarja látni. Pasics közölte ezután az ó-radikálisokkal Péter királynak azt a kijelentését, hogy a király György trónörökös javára a trónról lemond, mert az a véleménye, hogy a pártok közötti viszályokat a trónörökösnek könnyebben sikerül lecsillapítani.

(Békés hangulatok.)

Belgrádból jelentik: Az ország harcias hangulatában fordulat állt be, amit annak tulajdonítanak, hogy Montenegró részéről a rokonszeny nyilvánításai az utóbbi időben teljesen elmaradtak. Ausztria-Magyarország katonai készülődései is befolyásolják a helyzetet, a pártok viszálykodásai pedig megkötik az ország támadó erejét. A nyugodtabb hangulat abban is kifejezésre jut, hogy a harci lármát még a sovinszta lapok is beszűntették. Amely mértékben lohad a háborus kedv a szomszéd monarchiával szemben, a pártok viszálykodásai épp oly mértékben elmérgesednek. Az ifju- és ó-radikálisok, akikből a jelenlegi kormány áll, a legnagyobb erővel küzdenek egymás ellen. A két párt közt teljes szakadás állott be, ami nagy belső komplikációkat idézhet elő. A két párt viszálykodása a jelenlegi kormány megmaradását teljesen lehetlenné tette.

(Legyen háboru.)

Belgrádból táviratozzák: A Szlavoprava című szerb ujság, amely néhány nap óta szünetelt a Magyarország-Ausztria elleni támadásokkal, mai számában egy vehemens cikket ír a monarkia ellen.

Figyelmezteti a szerb népet, hogy nem szabad Magyarország-Ausztria hadseregét le-

becsülni, de nem is kell tőle félni. A becsület forog kockán és ilyenkor a félelemnek nincs helye. Szerbia és Montenegró elég erős ahhoz, hogy Magyarország-Ausztria támadását visszaverje. Megmutatta, hogy nem fél nagyobb haderőtől a török-bolgár háboru idején is. A háboru elkerülhetetlen és Szerbiának mindenre készen kell állnia.

(A Drinánál egy sereg)

Belgrádból táviratozzák: A szerb sajtó néhány napi szünet után ma újból heves támadásokat intéz Magyarország-Ausztria ellen és követeli a háborút. Az egész ország az utóbbi események hatása alatt áll. A hangulat nagyon harcias. A Drina partján tizennégyezer ember áll teljes hadi felszereléssel és minden percen átléphet a Drinán. *Altalában a háboru kitörését néhány nap múlva várják.* A külügyi viszályokhoz két nap óta belügyi viszályok járultak. Nagyon valószínű, hogy e miatt az egész kabinet le fog mondani.

(A szerb kabinet lemondása.)

Az óradikálisok heves támadást intéztek Glagavinics közigazdasági miniszter ellen. A miniszter izgatottságtól reszkető hangon válaszolt és kérte, hogy az újradikálisok által benyújtott indítványt fogadják el. Dacára annak, hogy az egész kabinet is ezzel szavazott, az indítványt mégis leszavazták. Nagy vigalom közepette zárták be az ülést. A kabinet holnap valószínűleg beadja lemondását.

(A nagykövet nyilatkozata)

Az osztrák-magyar nagykövet bizalmas értesülése szerint az orosz kormány kijelentette, hogyha Szerbia nem szerel le, az osztrák-magyar részről követendő eljárásért a felelősséget magára hárítsa. A nagykövet szerint Szerbia okkupációjáról terjesztett hir nem való, de nincs kizárva, hogy a monarkia szükségesnek fogja látni, hogy tüntető expedíciót küldjön le. Oroszország Szerbia melletti nyílt álláspontja mellett is semleges marad.

(Bevonulás Szerbiába.)

Berlinből jelentik: Itteni hivatalos körökben számolnak azzal az eshetőséggel, hogy Ausztria-Magyarország legközelebb ultimátumot fog Szerbiához intézni és követelni fogja, hogy Szerbia szereljen le, mivel ellenesetben Ausztria-Magyarország tüntető expedíciót küld Szerbiába. Oroszország ebben az esetben, a pánszláv körök tiltakozása dacára, valószínűleg semleges marad.

(Cáfolat.)

Bécsből táviratozzák: Illetékes helyen megcáfolják azt a híresztelést, mintha Ausztria-Magyarország Szerbiához ultimátumot intézett volna. Ilyen nincs is tervbe véve, a hir tehát nem felel meg a valóságnak.

(A szandzsák védelme)

Konstantinápolyból jelentik: Beavatott körökben megerősítik, hogy Törökország Ausztria-Magyarországgal szerződést kötött a szandzsák védelmére egy esetleges szerb és montenegrói betörés ellen. A megkötött egyezményi szerződésben ez a megállapodás külön pontban van fixírozva.

(Bandák szervezése.)

Prizrend-ből jelentik: Az itteni szerbek körében gyűjtést indítottak szerb bandák felszerelésére és a gyűjtés eredményeképp állítólag 600 koronát küldtek Belgrádba. Szerb részről még mindig erősen izgatnak az osztrák-magyar állam bojkottálására, de kevés eredménnyel. Az osztrák-magyar áruk itt zavartalan kelendősegre találhatnak.

(A bandák működnek.)

Szerajevóból jelentik: A bosnyák-szerb határon történt esetről még a következőket jelentik Zvornikból: Tegnap délután fél három órakor a 4-ik ezred járőrsége a Drina mentén masírozott. Rovoselő falu közelében a járőrök észrevették, hogy a szerb határon egy kis csapat iparkodik kifelé egy árokból. Fegyveres szerbek voltak, kétségtelenül banda tagjai. Tűzelést kezdtek a járőrökre. A katonák, vezérük „nieder” kommandójára fekvő helyzetből viszonozták a lövéseket. A szerbek eltűntek s a járőrök folytathatták utjukat. A banda mintegy tizenöt fegyveresből állott.

(Törökországból.)

Valonából jelentik: A hatóságokat és az ifjutörök bizottságot három görög bandának Potetzipben, Kromidasban és Lolóban történt felbukkanása nyugtalanítja. E hó 24-én Tepelemben az albániai és macedoniai albán klubok delegátusai és az ifjutörök bizottságok bizalmiférfiai részvételével gyűlés volt, amelyen tárgyaltak azon intézkedésről, amelyek esetleges nagyobb görög bandaakciók ellen teendők volnának. Az eredmény eddig ismeretlen. A közvélemény állásfoglalása különböző irányú. A mohamedán többség azonban erélyes leküzdési akció mellett látszik állást foglalni. Beszélnek a mohamedánoknak használt katonai fegyverekkel való ellátásáról, mint az a monaszteri vilajetben részben megvan valósítva, repülő hadosztályokról, az egyes falvaknak erős helyőrségi csapatokkal való ellátásáról stb.

Uszükübből jelentik: Issa Boljetinac albán főnök, akit a hatóságok üldöznek, jelenleg Ipek és Djakova között van. Üldözését a hatóságok és az ifju-török bizottság egyelőre abba hagyták.

(Az új külügyminiszter utazása.)

Frankfurtból jelentik: A Frankf. Ztg. jelenti Konstantinápolyból: Rifael pasa, az új külügyminiszter a porta kívánsága folytán Londontól, mielőtt hazatér Konstantinápolyba, Párisba, Berlinbe, Rómába, Bécsbe és Pétervárra megy, hogy az ottani kormányok fejeivel személyesen érintkezésbe lépjen és őket a Kiamil pasa bukása által Törökországban teremtett helyzetről informálja.

MULATSÁGOK.

(=) **A k-tholi us-bál.** Ma este lesz a farsangi idény legnagyobb bálja, a katolikus-bál, a Fehér Kereszt-ben megtartva. A rendezőbizottság széleskörű intézkedései, a bál legfényesebb sikerét biztosítják mely Apponyi Albert gróf magyar kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek támogatása mellett folyik le. A társadalom összes számottevő kitűnőségei is jelen lesznek s ha ehhez a nagyarányu rendezőbizottságot és a szokatlanul nagy érdeklődést hozzá vesszük, a báltól könnyű itéletet alkotni. Az elnökség élén Múlek Lajos dr. arra kéri a közönséget, hogy a bálon lehetőleg pontosan 9 órakor megjelenni sziveskedjenek, mert az illusztris fővédnökök szintén pontosan fogják a bált megnyitni s így a bemutatkozások körül nehézségek támadnak egyrészt, másrészt a bál kezdetének kitolása és a várakozás a siker rovására történne. Az elnökség tudatja egyuttal, hogy a bál napján (szombaton) a bál központi irodája a Fehér Kereszt 9. számú szobájában (I. emeleten) van s a titkárok egész nap ott tartózkodnak, miért is kéri, hogy a báli jegyeket lehetőleg még a nap folyamán megváltani sziveskedjék, nehogy este a pénztárnál felesleges várakozásnak legyen a közönség kitéve.

(=) **Felülfizetések.** A M.-Pécskán f. év február 13-án rendezett táncestélyen befolyt felülfizetések: Ghebles Lázár dr. 3 kor., Ruber István 4 kor., Ruber János 2 kor., Issekutz Marcel dr. 10 kor., Zabojszky Mihály 5 kor., Garlati János 3 kor., Moldoványi László 2 kor., Justh Gyula (Budapest) 10 kor., Polonyi József 1 kor., Ciaclan Miklos dr. 5 kor., Rékszin János 5 kor., Nagy Zoltán 1 kor., Eisler Herman 5 kor., Turtsányi Mariska 1 kor., Friedmann Soma 1 kor., Boksan Szever 14 kor., Vársárhelyi Dezső (Arad) 10 kor., Ungár József 1 kor.,

Szöllősi Zsigmond dr. 2 kor., Holzeisen József 9 kor., Konez Lajos 2 kor., Harsányi Márton 3 kor., Nachtnébel Ferenc 2 kor., Schneider János 1 kor., Klein Samu 1 kor., Szőke Márton 1 kor., Szinberger Sándor 1 kor., Donath András 3 kor., Kováts Lajos 60 fill., Ekkel György 1 kor., Fikler Károly 1 kor., Dózsa Dezső 5 kor., V. Neuman Dániel (Arad) 10 kor., Csillag Károly 3 kor., Momák Flóris 4 kor., Moldován Efreim 1 kor., Schleiszner János 1 kor., Dálnoki Nagy Lajos 2 kor., Leitner István 3 kor., Ordódi István 1 kor., Bagi József 1 kor., Parlás Kálmán 3 kor., Sener Péter 2 kor., Stern József 1 kor., Schlesinger József 1 kor., Gyorgyován József 1 kor., Gerő Ármán 5 kor., Kuliner Dániel 1 kor., id. Bolyos Mátyás 5 kor., Koscsik Gábor 1 kor., Hálík Péter 1 kor., Szabó Pál 1 kor., Szőke Lajos 4 kor., Reiner Adolf 3 kor., Vagner Adolf 3 kor., Karácsonyi Sándor dr. 2-40 kor., Totok József 2 kor., Pizsk József (Auer és Kisfalvi cég, Budapest) 2 kor., összesen 80 kor.

Tessék leülni, öreg ur.

A szép asszony és gavallérja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, febr. 19

Feltűnően csinos, barna fiatal asszony lépegetett tegnap délelőtt a Forray-utca napsíltó oldalán. Magas, karcsú és formás volt s a hidegtől pirosra csipett arcából olyan csillogó szempár ragyogott ki, hogy menten melege lett annak, aki belenézett. Az asszonykát nyomon követte egy kifogástalan eleganciával öltözött jól ismert férfi. Nem volt már fiatal, a haja és a bajusza erősen deresedett, de azért ifjúi hévvel vetette magát a szép asszony után. Ha a menyecske megállott valamelyik kirakat előtt, melléje lopózott a gavallér és forró szerelmes szavakat suttogott. Az asszonyka eleinte úgy tett, mintha észre sem venné a tolokodást, később azonban megunt és egy boltba menekült, ahol hosszabb ideig vásárolgatott. A gavallér még akkor sem tágitott, megállt az üzlet szomszédságában és jobb ügyhöz méltó kitartással várakozott a menyecskére s mikor ez az utcára kilépett, vakmerő bizalmassággal hozzásegődött és fölkinálta magát a csomagok vitelére. Szikrázó, haragos tekintettel utasította vissza az asszonyka s keményen rászólt:

— Hagyjon kérem békében és ne zaklasson tovább.

Ez a visszautasítás azonban egy csöppet sem hozta zavarba a gavallért, sőt ellenkezőleg, mintha növelte volna bátorságát, most még közelebb férközött a menyecskéhez. A fiatal asszony megállt egy percre s mintegy segítséget esdve, nézett a járókelőkre, de a botránytól való félelem miatt tovább indult. A kitart gavallér eltalálhatta az asszony gondolatait, mert gunyos mosolylyal mondta ezt:

— Hiába erőlködik, bájos angyal, engem nem lehet ám olyan könnyen lerázni, nem vagyok mai gyerek. Nem ijedek meg a szép asszonyok haragjától s azt is tudom, hogy a várat csak kitartó ostrommal lehet bevenni.

A barna menyecskének megint szikrázott a szeme, de most már nem haragosan, pajkos nevetéssel mondta:

— Hallott ön már valamit a meghátrált ostromlóról? — s miután épen ekkor a Forray-utcai autobus megállt hoz értek, ahol történetesen gépkocsi állott, fölugrott a szép asszony a kocsi. Tüzes hévvel követte a gavallérja s mivel a kocsi minden ülőhely el volt foglalva, belekapaszkodott a lelógó szijba és az imádottja előtt himbalódzott.

Alig himbalózott így egy-két percig, a menyecske fölállt és résztvevő szánakozással följajlott neki a helyét s mikor a gavallérja esodálkozó meglepetését látta, ravasz szelidséggel nógatta:

— Tessék csak leülni, én fiatal vagyok, állhatok. Az aggkört egyaránt tisztelém a férfiban és a nőben, azért csak tessék leülni, szívesen adom át a helyemet.

A kocsiiban néhány fiatal ember is ült, akik sorjában fölugrottak és szinte egymással vetekedve kinalgatták helyüket az öreg urnak. Az öreg ur azonban nem kért az általános szíveségből, hanem a fiataliságot megszegyenítő gyorsasággal ugrott le a Fehér Kereszt előtt az autobuszra.

A tanács nem tárgyal a soffőrökkel

Arad, február 19

Lapunk tegnapi számában közölt memorandumával az autobus soffőröknek a tanács nem fog szombati ülésén foglalkozni, mint azt megirtuk. Még pedig azért, mert a tanács el sem fogadta a beadványt. Visszaadta a motorvezetőknek azzal az üzenettel, hogy rossz helyre címezték. Tessék betartani a szolgálati utat és előbb az üzemigazgatóval tárgyalni, s majd ha ez a tárgyalás nem vezetne eredményre, akkor forduljanak a tanácshoz. Az üzemigazgató még a mai nap tárgyal a soffőrökkel s holnapra beadja a polgármesternek a maga észrevételeit és megoldási módokat tartalmazó jelentését.

A soffőrök a 13 pontból a mai napon egyet töröltek s ezzel egy igen nagy nehézséget gördítettek el a békés megoldás útjából. Nem kívánják a múlt hóban állítólag felmondás nélkül elboesított Lengyel Balázs visszavételét, ami az üzemigazgató reputációjának megsértése nélkül nem is történhetett volna meg.

Mint hogy a mozgalom mai stádiumában egy teljesen akut gazdasági harc jellegével bír, nem lehet célja senkinek, hogy akár egyik, akár másik fél érdekei mellett, vagy ellen emeljen szót s így esupán arra szorítkozunk, hogy a fontos ügyben nyert értesüléseinket tárgyilagosan közöljük. Az üzemigazgató és a tanács dolga az autobus vállalat érdekének megfelelő kiegyezésre jutni s ha a soffőrök kívánságainak túlzott voltáról győződtek meg, azokat a természetes mederbe terelni.

Értesülésünk szerint a legsúlyosabb követelés az, hogy a soffőrök havidíjas városi alkalmazottaknak akarják magukat elismertetni, s ezért minden egyes motorvezető havi 100 korona fix-fizetés biztosítását kéri. Nem az összeg nagysága miatt keletkezik az eltérés, mert körülbelül ma is annyi a bérük. De a város, mikor az autobus-üzemet létesítette, kimondta, hogy azt egyáltalában nem akarja adminisztratív intézménynek tekinteni, hanem kizárólagosan üzleti szellemben és szokásoknak megfelelően óhajtja kezelni, s éppen azért alkalmazta heti bérrel az összes ott foglalkozó egyéneket.

Továbbá éppen ebből az üzleti szellemű felfogásból következett, hogy az üzemigazgató a kilométer-pénzek és egyéb külön jutalmak által fokozni az alkalmazottak buzgalmát, szorgalmát és akar különbséget tenni a soffőrök közt oly szempontból, hogy mindazok, kik hosszabb ideje vannak a vállalat szolgálatában, s munkájuk révén már érdemeket szereztek, a kilométer-pénzek felemelése által is a további odaadó munkára buzdíttassanak.

Mint értesülünk, az üzemigazgató megtalálja módját annak, hogy a szolgálat érdekében kifejtett szorgalom kellő jutalomban részesüljön, s a vállalat alkalmazottainak sorsa biztos alapra helyeztessék, s holnap a tanács által tárgyalandó előterjesztése már erre vonatkozó eszméket is vet fel. A tanács is keresi a békés kibontakozás útjait. Azonban az sincs kizárva, hogy radikális eszközökhöz nyul, ha a soffőrök nem fogadnák el azokat a proпозиciókat, melyeket a tanács a méltányosság legfelsőbb határáig kiterjesztve eléjük szab.

Koldussorban a nábob.

Kifosztott földbirtokos.

— Fővárosi tudósítókól —

Arad, február 19

Egy kiskunhalasi dúsgazdag földbirtokos lelketlen módon való tervszerű kifosztásáról ad hirt „A Nap” ma esti számának nyomán budapesti tudósítók. Két ember, egy országgyűlési képviselő és egy tönkrement földbirtokos bűnös szövetsége néhány hónap alatt koldusbotra juttatott egy gazdag földesurat, akit körmonfont csalással annyira kiforgattak a vagyonából, hogy a mentőknek kellett az éhséggel küzdő embert beszállítani a Rókus kórházba.

Az ügy előzményei a következők:

Zolnay Béla izsáki lakos, egy tönkrement földbirtokos, hogy zilált pénzügyi viszonyain segítsen, furfangos eszközökhöz folyamodott. Felkeresti Marancsiki Zákó kiskunhalasi földbirtokost, aki a lapokban hirdette, hogy birtokát elakarja adni, ott dúsgazdag embernek adta ki magát, elmondotta, hogy nagy birtokai és készpénz vagyona van, neki a birtok nagyon tetszik és azt hajlandó megvenni. A vételárra nézve hamarosan megállapodtak. Mikor a szerződést megkötötték, Zolnay gavallérosan a zsebébe nyult, kivett egy fillért és így szólt az ámuló gazdákhöz:

— Itt a foglaló, uram-bátyám. Remélem tudja, hogy ez nálunk mit jelképez?

Az eladó esodálkozott ezen a furesa szokáson, de szótlanul aláírta a szerződést, mert ki volt benne kötve, hogy november elsején negyvenezer koronát kell fizetni Zolnaynak.

Amikor elkövetkezett a kötelezettség ideje, Zolnay természetesen egy fillért sem fizetett, hanem azzal állt elő, hogy tudna egy jobb vétőt magánál, Fogarasy Zsigmond országgyűlési képviselő személyében.

— Pompás vásár, — mondotta Marancsikinek, — a képviselő ur hajlandó elereselni a budapesti Tömő-utca 36. szám alatti értékes házát a birtokkal. A behalózott ember belement ebbe az üzletbe is, amelynél Zolnay, mint közvetítő szerepelt és ügynöki díj címen husz ezer korona közvetítési díjat vágott zsebre, a mit persze egész összegében az áldozat fizetett. Ezenkívül kivágatott a birtokból 200 d.b. fát és elhajatott onnan 8 ökröt.

Csak ezután tudta meg Marancsiki, hogy milyen „pompás üzletet” csinált ő a budapesti házeserével. Kitént, hogy Fogarasy a házon levő 50 ezer koronás terhen felül a házra még 50 ezer koronát tábláztatott be, sőt egy újabb 8 ezer koronás adósság és ügyvédi költségek fejében a ház zár alá került. A szerencsétlen ember egy fillér nélkül maradt és sem a birtokába nem mehetett vissza, sem a házat nem foglalhatta el. A szó teljes értelmében hajlék nélkül maradt. Felesége a lelki megrázkódtatások kö etkeztében megőrült és két hónappal ezelőtt meghalt.

A kifosztott ember egy fillér nélkül itt kóborolt Budapesten. Szombaton az Adria kávéházból kidobták, mert nem tudta kifizetni a feketekávéját. A Meteor kávéház tulajdonosa adott neki szállást reggelig, de oly rosszul lett, hogy a mentőknek kellett az éhséggel küzdő embert beszállítani a Rókus kórházba, ahol most nagy betegen fekszik.

A kórházban A Nap munkatársa előtt azt mondotta, hogy ügye teljesen úgy áll, amint a lap megírta. Tönkretették és kifosztották. Csak azért szeretne még jobban lenni betegségéből, hogy megtorolja azt a bünt, amit rajta a lelketlen kifosztói elkövettek.

A szolgabíró százkoronása.

Lopás egy aradi üzletben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 19.

Az 1908. évi 36-ik törvényekben, amely a büntető novella rendelkezéseit foglalja magában, a magyar törvényhozás szociális, humanus eszméket fektetett le. Egyik legértékesebb fejezete ennek a törvénynek a fiatalok büntetésére vonatkozó rendelkezés. Ez a törvény csak 1910. január elsején fog életbe lépni, de a bíróságok átmenetként már 1909-től fogva alkalmazzák, mert az átmeneti idő alatt statisztikailag akarják megállapítani, hogy egy esztendő alatt mennyi az ilyen fiatalok büntetésének a száma és milyen bűnöket követnek el. Az országos gyermekvédelmi liga nagyszabású akciójának köszönhető, hogy Európa többi parlamentjeit megelőzve, a magyar törvényhozás elsőnek iktatta be ezt a törvényt. A liga vezetői és a törvényhozás belátták azt, hogy a fiatalok büntetésénél a törvény szigorának az alkalmazása nem gyakorol javító hatást, sőt ellenkezőleg, a büntetés a hajlékony, fiatal lelket könnyen megmérgezi. A javításnak egy más, hatékonyabb módjáról kellett gondoskodni: ez az új novella.

A törvény elsősorban teljesen elkülöníti a fiatalok büntetését a többi ügyektől. Külön kezelik az iratokat és hogy a serdülő fiatal egyének más büntetőkkel ne is érintkezzenek, külön időben tárgyalják ügyeiket. Az aradi járásbíró előtt ma volt az ilyen első tárgyalás.

A vád tárgya ez: Fischer Béla 17 éves kereskedő, aki Frank Leó aradi cégnél volt alkalmazásban, a múlt év december 21-én Sauer Gábor dr. nagyhalmágyi szolgabíró pénztárcájából egy 100 koronás bankjegyet elloptott. A szolgabíró ruhát próbált az üzlethez, előzőleg levetette a kabátját és kint hagyta az üzletben. Fischer Béla üzleti alkalmazott a kabáthoz lopózkodott, kivette a belső zsebben levő pénztárcát és az abban levő hat darab százkoronásból egyet magához vett s azt a cipőjébe rejtette el. A szolgabíró feljelentésére a rendőrség egy óra múlva megmozdította Fischer Bélát és nála a százkoronást meg is találták.

Ma volt ebben az ügyben a tárgyalás az aradi járásbíró előtt. Alacsony, vézna, sápadt fiú a vádlott. Egyáltalában nem mutatja a külseje a bűnös típusát. Lesütött szemmel, szegyenkezve áll Zih bíró előtt, felénk, halálra felel a kérdésekre.

Bíró: Beszélje el, hogy történt a lopás?

Vádlott: Én nem loptam. A földön volt a pénztárca, úgy vettem ki belőle a százkoronást.

— Figyelmeztetem, hogy saját érdekében tegyen töredelmes vallomást, mert ezzel enyhíti bűnét. Vallja be, hogy a pénzt lopta. Beismeri a bűnösségét?

— Igen.

— Miért követte el a lopást?

— Mert éppen karácsony előtt voltunk, a többi segédek mondták, hogy karácsonykor legyen pénzem, mert kártyázni fogunk, — s nekem nem volt pénzem.

— Miért nem adta vissza azonnal a pénzt mikor keresték?

Vádlott: Hallgat.

Az ügyészi megbízott enyhe ítéletet kért. A bíróság Fischer Bélát bűnösnek mondta ki a lopás vétségében és elítélte a vádlottat hatvan korona pénzbüntetésre, behajthatlanság esetén hat napi elzárásra, de a büntetés végre-

hajtását a novella értelmében egyúttal felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

A tárgyalás befejezése után Zih bíró szép beszédben figyelmeztette a vádlottat, hogy jövőben tartózkodjék bűn elkövetésétől és szívelje meg a törvény humanitását.

Pálmay Ilka — a kalandjáról.

Beszélgetés a művésznővel.

— Fővárosi tudósítónktól.

Arad, február 19.

— Megírták a lapok, milyen különös kalandja volt a minap Pálmay Ilka színésznőnek a szabadka - budapesti gyorsvonaton. Erről most a színésznő a következőket mondta egy újságírónak:

— Szabadkán voltam vendégszerepelni s az éjszakai gyorsvonattal akartam visszajönni Pestre mert délelőtt már próbán kellett lennem a Király-Színházban. A vonat, amely kevéssel tizenkét óra előtt indult, Farkas Ferenc szízigazgató, a felesége s még egy fiatal ember kísérték ki. A pályaudvaron láttam egy huszárhadnagyot, aki később, amint a pályaudvar peronján sétáltunk, meglökött. Ránéztem, de még azt se mondta, hogy pardon. Az a fiatal ember, aki velem volt, megjegyezte:

— Tudom, mért sétál folyton körülöttünk. Azt akarja, hogy bemutassam. Azért sem teszem meg.

Amikor megérkezett a vonat, elbucsztam kíséremmel s felszálltam egy elsőosztályú kupéba. A komornám is velem volt, neki is első osztályú jegyet váltottam, mert nem szeretek egyedül utazni. Még nem is indult el a vonat, belépett a kupémbe a huszárhadnagy. Rám nézett s azt mondta:

— Maga tetszik nekem!

Ekkor azonban már a kupémbe termett az a fiatal ember, aki a vonatba kísért s aki ismerőse volt a hadnagynak s megfogva a kezét, ki akarta vezetni a kupéból. Én is megfogtam s tuszkoltam kifelé. Azt hittem, hogy bolond. A fiatal ember mondta, hogy be van csipve.

A vonat elindult s én beretesztem a kupé ajtaját. Lefeküdtem, aludni akartam s egyszerre arra riadtam föl, hogy valaki öklével döngeti az ajtót. A hadnagy volt. A komornám retentelenen meg volt ijedve s még én csitítottam:

— Ne féljen, revolver van nálam. Tudja, mióta egyszer Olaszországban megtámadtak, azóta ha utazom, mindig revolvert viszek magammal.

A komornám azonban nagyon szepegett:

— De kihuzza a kardját...

— Ha kihuzza a kardját, hát lelövöm.

A hadnagy nem hagyott fel a dörömböléssel. Ekkor odajött a kalauz, Rátics Endre és el akarta tuszkolni onnét a hadnagyot. De az nem hagyta magát.

— Én be akarok menni... Én Pálmay Ilkához akarok bemenni... — ezt kiabálta folyton.

Aztán hallottam, hogy dulakodnak. A hadnagy előhuzta a kardját, de a kalauz erősebb volt. A hadnagyot elvitte egy másik kupéba, aztán bejött hozzám s megmutatta a hadnagy összehajlított kardját. Meg is sebesült, a kard megvérezte a karját. A kalauz megállította a vonatot, de aztán azt hittük, nem lesz többé baj s újra elindultunk.

Az egyik állomáson látom, hogy a hadnagy megint be akar jönni. Kiszökött a kupéból és újra felénk tartott. A vonat már ment, de a kalauz észrevette a hadnagyot és újból megállította a vonatot.

Akkor — úgy hallottam — egy harmadik

osztályú kupéba vezették be s nem is volt több bajom vele.

— A komornám mondta később:

— De, méltóságos asszony, mért nem eresztette be a hadnagyot? Olyan csinos fiú volt... Ha az én kupém ajtaján kopogtat, én Isten bizony, beeresztem...

A kalauz aztán bejött hozzám és megkérdezte, hogy akarok-e följelentést tenni.

— Nem — mondtam. — Minek? Én nem haragszom rá. Be volt csipve, nem tudta, hogy mit csinált. Szabadkán volt ő is látogatóban studja, ott muszáj inni. Ott az a fő. Ott leitatják az idegeneket s aztán, ha becsipnek, kinevetik őket.

Mikor a pályaudvaron kiszálltam, újra elébem jött egy hivatalnok és megkérdezte, hogy följelentem-e a hadnagyot. Ennek is azt mondtam, hogy nem.

Reggel a Király Színházba mentem, ahol most javában próbálok. Fall Leó új operettjében, „Az elvált asszony“-ban fogom a főszerepet játszani. Amikor hazajöttem, már vártak itt rám a hadnagy rokonai. Bocsánatot kértek s mentegették a hadnagyot, hogy nem tudta, mit csinált.

Később elhozták a hadnagyot is. Szegyenkezve kért bocsánatot s azt kérdezte:

— Mondja meg, méltóságos asszonyom, mit is csináltam én tulajdonképpen?...

Menyhért Andrásné levele

*

Arad, február 19.

Az ezer és ezer jótékonyági egyesület között, amelyek valamennyien hasznos működést fejtenek ki a társadalom javára, van egy olyan egyesület, amely oda viszi el a gyógyírt, ahol a legsúlyosabb, legválságosabb a beteg: a rabokhoz és azoknak családjaihoz. A rabsegélyező egyletről van szó. Nemes, nagy eszmékért hevülő emberek alakították meg ezt az egyesületet, amelynek az a célja, hogy gyógyítsa a társadalom fekélyét, jó utra segítse az eltévedteket, felemelje a megbotlott embereket és gondoskodik azokról az ártatlanokról, akikre a megtévedt emberek bűnös cselekedete árnyat vet. Mert a társadalom a megbotlottokra könyörtelenül kimondja az ítéletet. A társadalom nem mérlegel, nem kutatja a körülményeket, csak elítél és az elítélt embertől mindenki elfordul és elsősorban elfordulnak a barátai. A rabsegélyező egyesület védelmébe fogadja és gyámolítja az ilyen szerencsétleneket, anyagi és erkölcsi segínyt ad nekik. Nem gyűjt az egyesület tőkét, hanem összes bevételeit és jövedelmét felosztja ott, ahol éppen legjobban elfér a segély.

Az aradi rabsegélyező egyesület a napokban husz korona segélyt küldött egy rab feleségének Petrozsénybe. Egy asszonynak, aki levelet írt az egyesületnek, hogy gyermekágyban fekszik, keresetképtelen és gyermekei az éhhalálnak vannak kitéve. Husz korona ügyebár nem nagy összeg? De hogy mit jelent husz korona egy rab családjának, ahol keresőképese egyén nincsen, arról ékesen tanuskodik az az ákom-bákom betűkkel írt áradozó levél, amelyet Menyhért Andrásné írt ma az aradi rabsegélyező egyesületnek. Megírja ebben a levélben a szerencsétlen asszony, hogy az életét és gyermekei életét köszönheti ennek a jókor érkezett segélynek, amely ha nem jön meg részére, a legvégsőre volt elszánva. Elemésztette volna magát és családját. Egy fényes dokumentuma ez a levél a rabsegélyező egyesület áldásos működésének, amely immár tovább ment az egyszerű pénzbeli segéltnél és értesítette Menyhért

Andrásné, hogy költséget küld részére, **hozza be Aradra gyermekeit és gondoskodni fog tisztességes elhelyeztetésükről.**

Csendben teljesen zajtalanul gyógyítgatja ez az egyesület a társadalom eme súlyos betegeit. Működéséről semmi nem hallatszik soha, kerüli a nyilvánosság táját. De egy ilyen levél mint a Menyhért Andrásné, kell hogy a nyilvánosság tudomására jusson és kiáltó felhívás legyen az emberekhez, hogy támogassák ezt az egyesületet, segítsék elő néhány fillérrel ennek is azt a nemes miszsióját, amelyet a társadalmi betegségek gyógyítása érdekében önmaga elé kitűzött.

V.

Súlyos vádak egy orvos ellen.

Elítélt rágalmozó.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 9

Érdekes bünperben ítélkezett ma, mint tudósítónk jelenti, a temesvári kir. törvényszék. Egy mehalai kereskedő volt a vádlott, aki avval gyanúsította meg Steiner József dr. mehalai községi orvost, hogy egy *kis gyermeknek olyan orvosságot adott be, amelytől annak meg kellett halnia.*

A temesvári kir. törvényszékhez mult év május hó 27-ikén egy, Mehalai községben feladott levél érkezett, amelyben a levél névtelen írója közli, hogy Mehalán május hó 25-ikén egy leánygyermeket temettek, akit Beitz Erzsébet mehalai állami tanítónő úgy megvert, hogy ennek folytán a gyermek három nap mulva meghalt; az orvos pedig azt mondotta, hogy a gyermek veszettségben halt meg, hogy így a tanítónőt a büntetéstől megmentse és olyan orvosságot adott a gyermeknek, hogy attól meg kellett halnia.

A nyomozás során megállapították, hogy az elhalt gyermek Bakesz István mehalai lakos nyolc éves Anna nevű gyermeke volt, akit február hónapban atyjának, Bakesz Istvánnak veszett kutyája megharapott. Steiner József dr. mehalai községi orvos jelentése szerint a gyermeket megvizsgálta és annak jobb kezén kutyamarás nyomait találta, bekötözte és azután intézkedett, hogy a gyermeket szállítsák a budapesti Pasteur-intézetbe, ami meg is történt. A gyermeket négy héten át gyógykezelték. Május hó 21-én a gyermek lázas lett és 24-én meghalt. Steiner József dr. veszettséget állapított meg a gyermekben és a törvényszéki orvos felülvéleménye is az volt, hogy a gyermek halálát veszettség okozta.

Steiner József dr. mehalai községi orvos erre feljelentést tett a névtelen levél írója ellen rágalmozás vétsége miatt. A feljelentésben azon gyanújának adott kifejezést, hogy a rágalmozó Thirjung János mehalai kereskedő lehet, aki neki már régi haragosa és akinek írása teljesen azonos a feljelentés irásával. Thirjung tagadta, hogy a névtelen levél írója, a nyomozás során azonban beigazolást nyert, hogy a levelet ő írta, amiért is a kir. ügyészség megindította ellene az eljárást.

Az ügyészség vádat emelt Thirjung János 42 éves, mehalai kereskedő ellen a btk. 260. §-ába ütköző és a 270. §. 2. pontja szerint hivatalból üldözendő rágalmozás miatt és ma került az ügy főtárgyalásra.

A vádlott tagadta, hogy ő írta volna az inkriminált névtelen levelet. A bíróság a bizonyítási eljárás anyagából azonban beigazoltnak

látta a bűnösséget és vádlottat a terhére rótt, hivatalból üldözendő rágalmozás miatt egy *havi fogházra ítélte.*

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Szombat: Erdészléány. Operett (B bélet).
Vasárnap: Délután: Felhívásokkal: Virraszt a szerelem, v. Játék. Este: Rendes helyárrakkal: Erdészléány. Operett. (C bélet).

Az erdeszleány

(Operette 3 felvonásban. Irtá: B. Buchbinder. Zenéjét szerette: G. Jarnó. Fordította: Révész Ferenc. A verset: Országh Bertalan. Bemutató előadás.)

Ma este megjelent a legendás őzike a színpadon és megismerkedtünk az erdeszleánnyal. Az őzikeknek ugyanis fontos szerepe van ebben az operettben, melyben rajta kívül alig is van másnak fontos szerepe. József császár tilalmas területen vadászik és meglövi az erdeszleányának Krisztinának szelidített őzikéjét. Ha ez a fontos eset nem történik, Buchbinder urnak nem lett volna témája és nem írhatta volna meg szegényes humoru operettjét. De hát József császár tudvalevőleg megelőzte kórát és még Buchbinderről is gondoskodott, és meglötte az őzikét. Így volt szerencsénk ma este az erdeszleányhoz címzett operetthez, melyhez Jarnó bécsi komponista írt ötször valcert, kétszer lendlert és rettenetes sok császárhimnusz. Olyan szívesen megdicsérenék az erdeszleányt, miután várva-várjuk azt az operettet, amely fellendítené a pangó operett ipart, de hát az erdeszleány sem az, amit várunk.

Sovány mese, szentimentális, szinte unalmas hang, semmi ötlet, igazi bécsi tucatmunka.

Az előadás semmiben sem elégitett ki bennünket. Nem hallottunk ma este egy igazi hangot, nem volt egyetlen alakítás sem, melyről őszintén jót mondhatnánk. Sz. Rontay Boriska adta Krisztinát sok igyekezettel, de kevés sikerrel. Teljesen elhibázott felfogással játszotta ezt a szerepet, melynek karaktere a bájosság, míg az ő játékában teljesen komikus figurává, aféle afektált szobalánnyá alakult. Amit játékában elhibázott, azt pompás táncával jóvá tette. Minden táncát zajos tapsal honorálták. Dicsérettel csak Mártonfi kifogástalan József császárról és Leövey Walperl szabójáról emlékezhetünk meg, akik határozott sikert arattak és a felvonás végén Mártonfinak többször kellett az őt hívó tapsokra megjelennie. Zalay és Kun Irén szépek voltak, de rosszul énekeltek. A humort Leövey mellett Benkőné képviselte mulatságosan. Faludy Földessi szerepében igyekezett jól nyújtani, de hálátlan szerepe nem sok alkalmat adott erre. Az őz kitünően játszott és nagy tetszést aratott.

A rendezés gondos és nagyon szép volt. Az igazgató mindent elkövetett, hogy hatásos kiállítással biztosítsa a darab sikerét, azonban a darab annyira gyenge, hogy nem nagy jövőt jósolhatunk neki.

* Az operaházi sztrájk. Irtunk ma ama különös mozgalomról, amely az Opera elsőrendű művészei között megindult s amelynek végső eredménye alighanem a sztrájk lesz. Az Operaház énekesei és énekesnői ugyanis az utóbbi időben nagyon el vannak keseredve amiatt, hogy náluknál sokkalta jelentéktelenebb külföldi művészek és művésznők szorítják őket háttérbe. Tegnap este, „A zsidónő” előadásán ez az elégedetlenkedés hangosan meg is nyilvánult. Az elégedetlenkedő hangulatnak Vas-

quez grófné adott kifejezést. A tegnap esti incidensről a grófné a következőket mondotta:

— Igaz, régóta elégedetlenkedünk. Ezek a rémitően gyakori vendégjárások, amelyeknek semmi értelme sincsen, teljesen elkésertettek minket. Mi, akik minden ambiciónkat és buzgalmunkat kifejtjük, egy idő óta teljesen el vagyunk nyomva. Egynéhány kolleganómnek meg is mondtam ezt a véleményemet. Az igazgatónak, aki *napok óta nem látható*, nem mondhattam el ezeket a dolgokat, de neki is meg fogom mondani, mihelyt jelentkezik. Különösképpről vagy sztrájkáról nincsen szó; egyelőre abban állapodtunk meg, hogy minden énekesnő nevében megkérjük az igazgatót, hogy szüntesse be a tizedrangu vendégek értelem nélkül való fölléptetését, ha azt akarja, hogy teljes apátia ne vegyen rajtunk erőt az Operaház nivójának folytonos lesüllyesztése miatt.

* A színház igazgatója. Érdekes kimenetelű per tárgyat közlik Berlinből, amely végeredményében a színházi viszonyokra nézve jelentékeny fordulatot jelent. Egy vidéki színház igazgatója ugyanis egyik tagjával szemben érvényesítette azt a szerződésadta felmondási jogát, mely szerint az illetőt, amennyiben nem felelt meg vállalt kötelezettségének, elbocsátotta. Az elbocsátott tag pört indított volt igazgatója ellen, szakértőket kért, akik véleményükkel nem voltak egy nézetben a direktorral. Így azután a bíróság arra ítélte az igazgatót, hogy köteles tagjával szemben a szerződést betartani, tartozik fizetni a gázsiját, valamint a perköltségeket, mert — az ítélet megokolása szerint — az igazgató eljárása sérti a jó erkölcsöket. Ez az ítélet tehát egyszersmind halálos ítélete volt ama bizonyos pontnak is, amely eddig módot nyújtott az igazgatónak, ha hasznavehetetlen tagjától szabadulni akart.

* Erdészléány. Jarnó népszerű operettje, az Erdészléány, amelyet ma este mutattak be az aradi színházban, ezen a héten két estén át van a műsoron. Színre kerül holnap és vasárnap este.

* Farsang a színházban. A farsang utólját, a gondtalan vidámságok utolsó napját a színház is megünnepli. Hushagyó kedden délután a gyermekek részére rendez előadást a színház igazgatósága. Színre kerül a Hamupipőke című pompás énekes tündérrege, amelyben a színház egész személyzete részt vesz. A III. felvonás végén nagy álarcos felvonulás lesz, amelyben száznál több álarcos vesz részt a legtarkább és legérdekesebb jelmezekben. Este Goldfaden világhírű zsidó daljátéka, Szulamith kerül színre a címszerepben Wlassák Vilmával.

* A király. Ez a satirikus, pompás francia vigjáték, amelyben egymást követik a kacagató jelenetek, óriási sikert aratott az aradi színházban. A népszerű vigjáték hétfőn ismét műsoron van.

* Hüvelyk Matyi. Ki ne emlékeznék gyermekkorából a legkedvesebb gyermekmesék egyikére, a Hüvelyk Matyira, akinek hőstettei valószínűleg csodálatra ragadtak bennünket. Ezt a kedves mesét pompás mozgófényképben mutatja be most az Uránia színház. A rendkívül sikerült farsangi műsor egyik végtelenül kedves száma ez a színes mozgófénykép, melynek láttára az Uránia színház gyermekpublikuma hangos kacagással és viharos tapsokkal honorálja Hüvelyk Matyi kalandjait. A farsangi műsor elsőrangú attrakciónak bizonyult. Hangos jókedv kíséri az egyes képeket, melyek mindegyike egy-egy ötletes bohózat. A nagyszerűen összeállított program nagy sikert hozott az Urániának.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

Történetek bohémiából

— Fővárosi levél. —

Az idén rendkívül mozgalmas zenei élet van Budapesten. A jeles koncertezők csak úgy tudnak hozzánk. Egy pár hegedű- és zongora-virtuoz jó hírünket költötte tavaly s ezt használja ki most az élelmes impresszáriók hada. Haragudni nem lehet érte, az üzletet mindig kvalitásos művészek takarják. A fővárosi ember pedig fizet szívesen, különösen akkor, ha ellenértéket kap a Vigadó- vagy Royal-beli zsölle áráért.

A szenzációt mégis az Operaház tájékán kell keresni? Zenei szenzáció? Isten tudja. No hát zeneinek okvetlen zenei, mert muzsikuskok és énekesek szerepelnek a játékokban, de zenei eseménynek mégis csak nehezen lehet elkeresztelni azt a triviális újdonságot, a mi nálunk már nem is újság.

A készülő újabb operai sztrájkokról beszélünk. Szegény Mészáros! Primhegedűsből igazgatóvá kellett lennie, hogy mint szerencsétlen flótás mutatkozzék be a közönség előtt. Mert, ha nem is flótás ez az Elián és II. Rákóczi Ferencen átszűrűt komor tekintetű operai tótum-faktum, de nagyon, nagyon szerencsétlen. A karok után most a magán-szereplők szegzik mellének az élesre fent tört. *Anthes, Takács, Lunardi, Szamosy Elza* és *Sándor Erzsébet* a többiek ezt kiáltják feleje: „Nem énekelünk, ha... ha és itt jönnek az okok:

— Kikerjünk magunknak a sok és indokolatlan vendégszerepléseket, meguntuk a külföldiek gágogását. Hogy mit követelnek, mellékes, a formában rejlik a tragédia. S ebben bizony van egy jó adag kulturátlanság.

Ha már itt tartunk, essék néhány szó Pálmay Ilka eseteről is. Pálmay Ilkát inzultálta egy huszártiszt. Illetőleg csak akarta, mert ott termett a kaulauz, s utját állta a tolakodásnak. Így irták meg ezt a lapok s közben erősen elítélték a katonát, kigyót-békát rákiáltottak a heveskedésért. A művésznél a kaland után néhány nappal sokan voltak együtt. Pálmay egyik régi tisztelője felháborodva fakadt ki a részletek hallatára.

— Nagy izléstelenség volt attól a katonától.

— Izléstelenségnek izléstelenség volt, — folytatta egy hajusztalan kritikus, aki a nyarat rendszerint Folkestoneban tölti, — de hát épen azért volt izléstelen, mert volt izlése.

Egy nagy financia-kapacitás halt meg az elmúlt héten, Beck Nándor báró. Igen jovialis öreg ur volt, aki szabad óráiban sokat foglalkozott zenével, festéssel. A festőket jóformán valamennyit ösmerte. Egy alkalommal meglátogatta egy fiatal piktor.

— Múltóságos uram! Nagy nyomorban vagyok, — mondta, — legyen szives, kölcsönözzön száz forintot, majd elsejen megadom.

Beck mosolygott s átadta a sovány legénynek a száz forintot.

— Tehát elsején? — kérdezte még egyszer jószágosan.

— Feltétlenül, mondta most már vigan a festő.

Az adós azután minden elsején megjelent Beck-nél és pontosan haladékot kért. Így ment ez vagy nyolc hónapon keresztül. A báró végre megunt a dolgot s így szólt az éppen haladékot kérő piktorhoz.

— Barátom, ne elevenítsük fel annyiszor azt a régi dolgot, majd megfizeti, ha sok pénze lesz. Önnek is kellemetlen ez a folytonos moratorium kérés.

— Jól van báró ur, velem lehet beszélni, de akkor legyen szives ötven forinttal megtoldani a kölcsönt.

— Egy feltétel alatt, mondta Beck Nándor élénken.

— Parancsoljon velem, szólt udvariasan a festő.

... Ha soha sem adja meg!
S mert a piktorok könnyelmű bohém emberek, történetünk hőse belement az egyezésbe.
Ilias.

A diákok az iskolán kívül.

Apponyi miniszter rendelete.

— Távirati tudósítás. —

Arad, február 19

Apponyi Albert gróf, amióta a közoktatásügyi minisztérium élén áll, sok üdvös intézkedéssel gyarapította a magyar kultúra, a magyar nevelés sikerét. Most ismét régen várt rendelkezéssel fordul lelkes gárdájához, az iskolai hatóságokhoz, hogy a tanuló ifjúságnak az iskolán kívül való, elfajulásra hajló viselkedését meggátolja. A böles rendeletet — amelyet már az aradi iskolai hatóságok is megkaptak — itt adjuk.

Mint hogy a tanuló ifjúság testfejlesztő és erkölcsi nevelése érdekében eredményt teljesen csak úgy érünk el, ha a tanulók iskolán kívül való viszonylataiban káros hatás nem érvényesülhet, mint hogy a szülők és az iskola hivatva vannak nevelői munkájukban egymást kölcsönösen kiegészíteni és az iskola így valamennyi tanulójával, de különösen a szállásadóknál elhelyezett tanulókkal szemben éppen kettős kötelezettséget vállalt és mint hogy az iskolának fajfentartó kötelessége, hogy olyan nemzedéket neveljen, mely erős és egészséges, úgy testben mint lélekben és úgy szilárd erkölcsével, mint nemes jellemével biztos támasza legyen az utókornak: szükségét látom annak, hogy az iskola a tanuló ifjúság iskolán kívül való viszonylatát is figyelemmel kísérelje és a tanulók testi egészségét és erkölcsi épségét veszélyeztető hatások ellen az óvó és orvosló intézkedéseket a maga hatáskörében is megtegye.

Mert sajnos — vannak tanulók, kiknél az elhelyezési viszonyok úgy az erkölcs, mint az egészség szempontjából igazán szánalmasak, kiknek életmódja mindent leront, ami jót az iskola eredményezett. Az iskola a testben és lélekben végbemenő pusztítást tétlenül nem nézheti. Érvényesítheti nevelő hatását és jótékony befolyását, amennyiben tudomást szerez első sorban a tanuló testfejlődésére zavarólag ható külső körülményekről, figyelemmel kíséri és értesítést szerez arról, ami a tanuló táplálkozásáról, lakásviszonyairól, elhelyezéséről, napközi elfoglaltságáról, tanulási idejéről, szórakozásairól illeti. Még fontosabb kötelessége az iskolának, hogy az óvó befolyását érvényesítse az erkölcsi fejlődés biztosítása és az erkölcsi tisztaság épsége érdekében is. Ezért is teljesítenie kell nevelői tisztét a tanulók erkölcsi irányítását illetőleg úgy az igazgatóknak, mint az egész tanári testületnek, de különösen a hittanárnak valláskülönbőség nélkül. Mind-ezeknek a tényezőknek kötelességük a szülők vagy gyámok figyelmét is föl hívni a fenyegető, vagy mutatózó erkölcsi bajokra, hogy a család és az iskola együttműködése az erkölcsi nevelés terén lehetőleg biztosíttassék.

Az aradi iskolai hatóságok eddig is emberfölötti munkát végeztek, amikor a diákságnak ebben az óriási központjában éber szemmel, nagy odaadással ellenőrizték a rájuk bízott fiataliságot az iskolán kívül. A főgimnázium és főreáliskola tanári kara a lakásokon is ellenőrzi az elhelyezett diákokat, de valamennyi középiskola vezetősége ellenőrzi az elhelyezést. Ez a rendelet pedig csak fokozni fogja azt a lelkesedést, amelyet hivatásukért való rajongásukban megnyilvánítottak, mert elismerése annak, hogy eddig is nagyon helyes uton jártak. A szülők pedig csak örömmel veszik, ha nemcsak az iskolában, de azonkívül is bizton számíthatnak a tanítók és tanárok buzgó támogatására. Így aztán eléri a rendelet azt a célját, hogy megelőzze az ifjúság erkölcsének a meglazulását.

Harc a házbérúzsora ellen.

Letartóztatás a rombolás miatt.

— Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 19

Az utóbbi napokban Budapesten történt házbérúzsorok ügyében a fővárosi rendőrség vizsgálatot indított, amelynek során ma már letartóztatás történt. Tegnapelőtt ugyanis a Cserhát-utca 23. számú ház kistájerolt lakói — mint azt megirtuk — nagy rombolást vittek véghez a házban. Elpusztították a vízvezetékét, a gázcsöveket, a lépcsőház korlátait, bezúzták az ablakokat, darabokra vágták a kaput, az ajtókat és ezzel több ezer korona kárt okoztak. A ház bérlője, Apor Albert dr. ügyvéd, magánvagyon rongálása címén feljelentést tett a rendőrségen, amely megindította a vizsgálatot.

Kiderült, — mint fővárosi tudósítónk jelenti — hogy a lakókat gyűlésre Schreiber József husz éves bádógos segéd hitta össze a Cserhát-utcában levő Igazságúhoz címzett vendéglőbe. A lakók hangulata nagyon izgatott volt, Schreiber szónokolt is hozzájuk s indítványára hat tagból álló küldöttséget menesztettek a bérlőhöz és háztulajdonoshoz. E deputáció kedvezőtlen válasszal érkezett vissza, ami fokozta a lakásbérlők izgalmit és többen kiadták a jelszót:

— Pusztítsuk el a házat!

Schreiber József erre — amint két tanu állítja — a következőket mondotta:

— A lakók ne csináljanak semmit. Mindenki menjen csendesen a lakásába, majd az elvtársak rendet csinálnak.

E tanuvallomásból a rendőrség azt állapította meg, hogy Schreiber József az utcáról vitt tömeget a romboláshoz. Mára beidéztek Schreiber Józsefet, aki a következőket adta elő: Ő nem lakik a lerombolt házban. A Szövetség-utca 41. szám alatt van a lakása, de a bátyja, Schreiber Gyula a Cserhát-utca 23. számú házban lakik. Ennek Apor dr. egyszerre 260 koronával emelte a házbéret. Ez nagyon felháborította, miután megtudta, hogy Apor Albert dr. ügyvéd a fővárosban még négy házat bérel, nevezetesen a Nagyfuvaros-utca 15., 17., a Veres Pálné-utca 6. és a Teleky-tér 9. szám alatt s mindenütt 40—50 százalékkal emelte a házbéret. Nagy elkeseredésében gyűlésre hívta össze a lakókat, de nem izgatott a rombolásra, hanem a ház bojkottálását indítványozta. Tagadja, hogy az elvtársakra hivatkozott volna. Éppen ellenkezőleg, nyugalomra intette őket s csak annyit mondott, hogy az elvtársak már mozgalmat indítottak s valószínű, hogy eredménynyel. A gyűlés után ő hazament, nem tudta, hogy azután mi történt a házban, csak másnap értesült róla. Határozottan kijelenti, hogy semmiféle romboló tömeget nem vezetett. A rendőrség Schreiber a két tanu vallomása alapján letartóztatta.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Választmányi ülés. A Kölcsey-egyesület választmánya 1909. évi február hó 20-ikán, szombat délután 1/6 órakor a polgári fiúiskola (Weitzer-utca) tanácskozó termében ülést tart, melyre a választmányi tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

HIREK.

Élet iskolája.

(Felhívás: életünk, egészségünk érdekében.)

Arad, február 19.

Az emberiség egy szomorúan nagy része következetesen olyan baleseteknek, vagy betegségeknek esik áldozatul, amelyeket különben könnyű szerrel elkerülhetne, ha azok létezéséről, vagy eshetőségeiről előzőleg kellő tájékozással bírna.

Napról-napra százával, ezrével szedi áldozatait ez a tudatlanság.

A tapasztalatlan fiatalok, kilépve az életbe, legtöbbször ugyszólván csak a merő véletlennek köszönheti idővel jó-, vagy rossz sorsát.

Mily hatalmas segítség lehetne sorsunk irányításában s mennyi bajnak vehetné elejét az, ha azon legkülönbözőbb, előre nem látott tapasztalatok, amelyek időről-időre oly végzetesen sújtanak egyeseket: feltárulnának, megismerhetők lehetnének mindenkire nézve, hogy belőlük megbecsülhetetlen tanulságot merítve egyuttal intő példát szolgáltatnának az okulásra.

Céлом tehát ily különböző tapasztalatokat, itt-ott hasznos tudnivalókkal bővítve, rövid, könnyen áttekinthető füzetekben összefoglalni, mondjuk „Élet iskolája” címen, azt ingyen kiszolgáltatni és terjeszteni, hogy így legalább könnyen találhasson bárki is módot és alkalmat arra, hogy megismerhesse s ekkép könnyű szerrel megóvhassa magát azon elkerülhető bajoktól, amelyek különben alattomban oly sokszor és oly sokaknak fenyegetik egészségét, életét.

Hogy azonban minél sokoldalubb s így hasznosabb lehessen e gyűjtemény, ez uton kérem fel azokat, kiket tudatlanságuk, vigyázatlanságuk, vagy más hasonló ok tett szerencsétlenné, hogy emberszeretettel közöljék velem, akár névtelenül, vagy jelige alatt, szomorú tapasztalataikat, helyzetüket stb. röviden, egyszerű szavakban. Nem kell mondanom, ők tudják legjobban, mily nagy hála érdemes szolgálatot tehetnek ezzel embertársaikkal.

Ez alkalommal kérem a jóérzésű embertársaimat, szenteljének némi figyelmet törekvésemnek s ha az említett hasznos, életbevágó ismeretek ily módon terjesztésében a társadalom legmélyebb sebeinek egyenlőre hézagpótló, számos tekintetben a legradikálisabb s egyben humánus gyógymódját méltatva, készek a szellemi, vagy anyagi támogatásukkal gyámolítani — kegyeskedjenek erről tájékoztatni.

Győr, 1909. február 19.

Valgóczy Károly.

— **Szerb püspökök Wekerle-nél.** Budapestről jelentik: A görögkeleti szerb egyházak püspökei tisztelegtek ma — mint budapesti tudósítónk jelenti — Wekerle Sándor miniszterelnök-nél, akinek felségfolyamodványt nyújtottak át azoknak a sérelmeknek orvoslása végett, amelyekben a nagyszerb pör alkalmából a zágrábi ügyészség vádiratában a görögkeleti egyház részesül. A küldöttséget, amelyet Bogdanovics Lucián pátriárka vezetett, a miniszterelnök szívesen fogadta és kijelentette, hogy a felségfolyamodványt az uralkodó elé fogja terjeszteni. Természetes, — mondotta Wekerle, — hogy a per folyamára befolyást gyakorolni nem lehet, az Horvátország autonóm joga.

— **Kossuth Ferenc állapota.** Budapestről jelentik: Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter állapota már annyira javult, hogy a miniszter most már botra való támaszkodás nélkül is képes járni. Kezelőorvosa, Müller Kálmán dr. reméli, hogy a kereskedelmi miniszter kedden Bécsbe fog utazhatni, hogy a király előtt audiencián megjelenhessen.

— **Az Acsev. alkalmazottainak fizetésrendezése.** Budapesti tudósítónk telefonálja, hogy a képviselőházban Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter helyett Wekerle Sándor miniszterelnök ma három jelentést terjesztett a Ház elé a magánkezelésben levő gőzüzemű helyi-érdekű vasutak alkalmazottainak fizetési szabályozása tárgyában. Az előterjesztésben elmondja a miniszter, hogy a Ház az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával határozati javaslatot fogadott el, hogy a törvényjavaslat életbeléptetésétől számított egy éven belül tegyen a miniszter jelentést, hogy a magánkezelésben levő vasuti vállalatok milyen intézkedéseket léptettek életbe alkalmazottaik illetményének javítása érdekében. A Ház utasította a minisztert, hogy hívja fel a magánkezelésben levő vasutakat, hogy a szabályzat 25. §-a értelmében hat hónapon belül annak megfelelő részletes szolgálati rendtartást dolgozzanak ki és az erről szóló jelentésüket terjesszék fel. Különböző nehézségek folytán ennek a rendelkezésnek eddig csak néhány nagyobb vasutvállalat tehetett eleget. És pedig a következők: Az arad-csanádi egyesült, a kassa-aderbergi vasut magyar vonala, a győr-sopron-ébenfurti vasut és a déli vasutársaság.

— **Kegyvesztett nagyherceg.** Szentpétervárról táviratozzák, hogy Nikolajevics Miklós nagyherceg, ezredparancsnok elvesztette a cári kegyét. A nagyherceg elhagyja Oroszországot és külföldön fog megtelepedni.

— **Egy magyar báró ajánlata Edvárd királyhoz.** Budapesti tudósítónk telefonálja: Bornemissza Sándor báró, aki a zsbói báró Jósika Samu-féle uradalomban lovászi állást tölt be, Edvárd angol királynak felajánlotta szolgálatait. Kijelenti a báró, hogy kérelme elfogadása esetén hajlandó belépni az angol hadseregbe és áttérni az anglikán vallásra. Mindezekért esély 150 ezer korona évi fizetést kér a nemes báró.

— **Steinheilné a bíró előtt.** Párisból táviratozzák, hogy a vizsgálóbíró ma újból kihallgatta Steinheilnét. Eleinte nyugodtan viselkedett, később azonban erősen kifakadt és kijelentette, hogy ha nincs ellene bizonyíték, miért nem bocsátják már szabadon, ha pedig bűnös, miért nem állítják esküdtsek elé. Steinheilné ellen eddig semmiféle bizonyíték nincs.

— **Swärdströmök a magyar gyermekeknek.** A Swärdström-kvartett tegnap Nagyvárad közönsége előtt hangversenyezett. Swärdströmök Váradra is elkísérte Louis Werbeck, Valborgnak a férje. Werbeck egy hamburgi humánus intézetnek, a Bockenhausnak igazgatója s mint ilyen kiváló ismerője a gyermeki léleknek, a gyermekmenhelyek szomorú történeteinek. Ezekről írt művei világszerte ismeretesek és ezek révén ismerte meg őt már régebben a nagyváradai gyermekmenhely igazgató főorvosa: Edelmann Menyhért dr. Werbeck dr. mostani nagyváradai időzése alatt felkereste a váradai gyermekmenhelyet, amelynek helyiségeiben a főorvos kalauzolta. Edelmann dr. megmutatta a züllött gyermekek számára létesített kis könyvtárat, Werbeck egy száz koronás bankjegyet ajándékozott a könyvtár gyarapítására. Az ajándékért a menhely főorvosa hálás köszönetet mondott.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Wagner Bódog pénzügyőri biztost, eddigi állomáshelyén való meghagyással, pénzügyőri főbiztossá nevezte ki.

— **Rotschildék palotája.** Nagyváradról írják: A gyermeki szeretet családi hagyomány a Wertheimstein-családban. Ennek a szeretetnek megkapóan szép példáját szolgáltatja Rotschild Charles felesége, Wertheimstein Rózsika, aki messze új hazájából, Angliából gyakran tér haza gyermekemlékei kedves körébe, a szülői házba, amelynek most is vendége. Az ifjú Rotschild-pár ezentúl évenként huzamosabb időt szándékozik tölteni Rotschildné családjá körében és az a terve, hogy a cséhteleti birtokon nyaral, amelynek kastélyában mindig örömet időznek a Wertheimstein-család londoni vendégei. Hogy a kedves terv megvalósításának ne legyen semmi akadály, a család villát építet Cséhteleten. Fényűző pompájú kastélyt, mely remeke lesz a modern építészetnek, s amely minden tekintetben méltó, ragyogó otthona lesz a Rotschild-párnak.

— **Öngyilkos városi tanácsos.** Békéscsabáról táviratozzák, hogy ott ma Varga Lajos 63 éves városi tanácsos mellbe lötte magát és nyomban meghalt. Tettét buskomorság miatt követte el.

— **Egy család tragédiája.** Berlinből rémes családi tragédiáról adunk hírt. Egy Musat nevű lakatosmester, akinek rosszul ment a mestersége, e feletti elkeseredésében kivégezte az egész családját, majd öngyilkos lett. Feleségét és 2 gyermekét megölte, azután golyót röpített a saját fejébe. Valamennyien meghaltak.

— **A csendőrkard halottja.** Temesvárról írják: Panyova községben a négy csendőrből álló kizsoltó őrs letartóztatta Andreszku Demeter és Szélia ottani lakókat, mivel többrendbeli betöréses-lopással voltak büntetve. Kihallgatásuk végett bekisérték őket a panyovai község házára. Alig voltak azonban ott, mikor megjelent az öreg Andreszku Illés, a két gyanúsított atyja és követelte a csendőröktől, hogy fiait bocsássák szabadon. Király József csendőr, aki a vizsgálatot vezette, figyelmeztette az öregget, hogy hagyja el a község házát, mert amíg a vizsgálat folyik, neki ott semmi keresni valója nincs. Az öreg Andreszku azonban nem tágitott, fiait követelte és folyton kiabált:

— Nem megyek én innen az Istennek sem!

Hiába figyelmeztették a csendőrök, hogy neki onnan akár akar, akár nem, el kell mennie, mert különben kénytelenek lesznek őt kitenni, — az öreg nem engedett. Dulakodás közben Király kirántotta a kardját és avval végig vágott Andreszku fején. Az ütés oly súlyos volt, hogy az öreg vértől borítva azonnal összerogyott. Beszállították a lugosi kórházba, ahol tegnapelőtt meghalt. Király József csendőr — mint értesülünk — már elnyerte büntetését.

— **Garázda szerb katonák.** Budapesti tudósítónk telefonálja: Az éjszaka két óra tájban Likics Száva és Fusztrics Pauló hatodik gyalogezredbeli közlegények a Ráday-utca és Kálvin-tér sarkán nagy botrányt esaptak. Kiabáltak, énekeltek, döngözték az üzletek vasrédőnyeit, majd a későn járó-kelőket támadták meg. Katona Mihály rendőr esendre intette a részeg katonákat. Erre a garázda legények előrántották oldalfegyverüket.

— **Mi szerbek vagyunk — kiáltották — nem magyarok!** Majd adunk neked! — s ezzel a rendőrré támadtak. Katona a védelmére kardot rántott s a két hősködő szerb katona kezéből kiverte a bajonetet, mire a támadók futva elmenekültek. A rendőrség a harc téren maradt bajoneteket átadta a térparancsnokságnak, amely a szerb vitézek ellen megindította a szigorú vizsgálatot.

— **Felolvasás a Kamarában.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara közgazdasági lyceumának pénteki felolvasó-estje elhalasztódik és Stengl Andor kir. iparfelügyelő tekintettel a keddi utolsó farsangi napra, felolvasását a munkásvédelemről szerdán este fél 9 órakor fogja megtartani.

— **Adakozás.** Hucskó László Nagyváradról 10 koronát küldött hozzánk a vértanúk földjének megváltásához való hozzájárulás címén. A pénzt illetékes helyre juttatjuk.

— **Lelőtte a katonai ór.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Soroksári-uton levő szekerész fiókanyagszertár előtt őrtálló katona esütörtök este nyolc óra tájban szolgálati fegyverével rálőtt Tóth Gyula postásra, akinek jobb karját az acélgolyó teljesen szétrombolta. A postás villamoson hazafelé tartott, de szórakozottságból két állomással tovább utazott. Leszállt tehát a villamosról is visszasietett, egyenesen a szer-tárnak tartva.

Az ott őrtálló katona látván, hogy közeledik feléje valaki, lövésre készen tartotta a fegyverét és rákiáltott:

— *Allj, ki vagy!*

A portás azonban *nem állt meg*, csak odamondta neki, hogy hazafelé tart, nincs semmi rossz szándéka. A katona még egyszer rákiáltott, hogy álljon meg, a postás azonban csak közeledett feléje. A harmadik sikertelen kiáltás után, fölemelte a fegyvert, célzott s a következő pillanatban már le is terítette a szerencsétlen postást. Tóth nyomban összerogyott. A golyó keresztüljárta a jobb karját, átlukasztva mindkét karcsontot. A mentők szállították el.

A portást ma kihallgatta a rendőrség s azt vallotta, hogy teljesen kimerülve a munkától ment haza lakására a villamoson, ahol elszundított. Almos fővel szállt le a kocsiról s ment odébb, mikor messziről hangzó kiáltást hallott. Minthogy németül nem tud és katona sem volt, nem értette meg a katonai ór felszólítását, aki harmadszori figyelmeztetés után elsütötte fegyverét. Csak mikor az őrszobában eszméletre térítették, tudta meg, hogy mi történt vele.

— **Vakok iparcikkeinek vasártása.** A vakokat képző és foglalkoztató intézet szegedi vezetősége tekintettel a téli időnyre, Bástya-utca 17. számú boltjában, a mindenféle kosár, kefe és harisnyacikknek állandó árusítása mellett különösen nagy mennyiségű fáskosarat, téli harisnyát, keztyűt stbt tart raktáron s ezúton kéri a nagyérdemű közönséget, hogy ebbeli szükségleteit a vakok boltjában megvásárolni, illetve megrendelni szíveskedjék. Az árak tekintettel arra, hogy jóminőségűek, elsőrendű anyagból készülnek, tartósak s e mellett olcsóknak mondhatók. Kétszerez jótékonytárgyat gyakorol tehát az, ki a vakok munkáiból vásárol egy részt, mivel nemes ügyünk előbbre vitelében nekünk segédkezet nyújt. Az esetleges rendeléseket levelező-lapon lehet eszközölni s mi azoknak a legpontosabban eleget fogunk tenni. A megrendelt árukat postán, vagy vasúton elszállítatjuk. Pártoljuk tehát azok iparát, kik látás nélkül, tisztán két kezük ügyességével állítják elő a valóban bámulatos kosár, kefe és harisnyát s székfonási produktumokat. Adjunk munkát a vakoknak, hogy szánalmas helyzetükön segítve, őket állandóan foglalkoztathassuk, s ezáltal a társadalomnak hasznos polgárokat nevelhessünk.

— **Központiban ma este tombola-estély.**

— **Szabó-féle pármái ibolya-szappan** a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes, lágy habzása, finom ibolya illata s bőrpuhító hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti: Szabó Béla piperezappangyáros Miskolcon. Darabja 80 fillérért kapható minden gyógyszerárban s jobb divat-áru kereskedésben. Főraktár Araden Vojtek és Weisz drogeriájában. 47

— **Hol készül modern fénykép?** Korszerű modern fényképek elősmert legjobb hírű műterme, Kóssak cs. és kir. udv. és kamara-fényképésznel. (Weitzer J.-u. 3. sz.) 541

— **Likör aromák** kitűnő likörök előállítására; — házilag — Vojtek és Weisznál. 171

TARKASÁGOK.

★

(*Parvenü Mór.*) Vendége érkezett *Parvenü Mór*nak, aki gazdag nagykereskedő. A vendége rendkívül széles lát körü ember, aki beutazta már egész Európát. A beszéd közben többek között szó-bakerült az utazás is. A vendég nagy elragadtatással beszelt külföldi utairól. Miután *Parvenü Mór* mindezt szólanul hallgatta, a vendég bátorkodott ezt a kérdést megkockáztatni:

— Mondja, szeret ön utazni, szokott ön is utazni?

— Micsoda kérdés ez? — pattant fel *Parvenü Mór.* — En nem szoktam utazni. Nekem három különböző utazóm van, csinálnak azok elég üzletet.

*

(*A legokosabb fiu.*) A kis Pista a jótanulók közé tartozik s kitűnő iskolai értesítéseket is szokott hazavinni. A nagynénje megkerdezte tőle, a mikor a jó értesítőt elolvasta:

— Ugy-e, te vagy az iskolában a legokosabb fiu?

— Nem, — felelte a gyerek. — A *Spiczter Laci* okosabb, mint én, mert az *mind a két fülét is tudja mozgatni.*

*

(*A kollégák.*) Kínos jelenet volt ma estefele az *Andrássy-téri* korzón. Egy jól öltözött hölgy, a ki az *amolyan* nők sorába tartozik, s aki nap, sőt éjzhosszat szokott sétálni, civakodott egy toprongyos férfivel. A veszekedés a következő párbeszédéből keletkezett:

— Kedves *kollégám*, adjon egy pár hatost, mondta a toprongyos, tipikus koldus alak a szépen öltözött hölgynek.

— Micsoda beszéd? Hogy mer engem *kollégá-* janak nevezni?

— *Kollégák* vagyunk, nagysád, Maga is, én is az *asztaltón* keressük a Kenyerünket.

*

(*A király hasonmása.*) Egy közeli városban van egy kávéházi kucseber, az *öreg Lefkovics* akinek az a nevezetessége, hogy föltűnően hasonlít *Ferenc J* zsefhez. Csepp oka sincsen megbánni a királyhoz való hasonlatosságát, mert hiszen épen ennek köszönheti általános népszerűségét. A minap aztán furcsa kalandja akadt *Lefkovics* bácsinak. Egyik kávéházban épen egy tábornok ült, amikor belépett. Persze hozzálépett és recitáló hangon kezdte ajánlani a portékáját.

A tábornok eleinte némán nezte végig; látszott rajta, hogy a hasonlatosság mennyire meglepi. Aztán mosolyogva szólalt meg:

— Köszönöm. De mondja csak... barátom, mennyiért borotválná le a szakállát?

— Semennyiért, — felelte.

— Pedig hát, — folytatta a tábornok, — ha levétné, megveszem az egész portékáját.

Lefkovics bácsi megrázta a fejét, a ládája fedelét szép lassan betette, aztán feltette a kalapját és indulni készült. Előbb azonban visszafordult:

— Akkor mi nem kötünk üzletet, — mondta.

— Ha a tábornok urnak faj, hogy bátorodom ő felségére hasonlítani, — hát borotváltassa le a szakállát — a király... .

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **A szekudvari gazdasági iskola háziipari kiállítása.** Ama nagyarányú, háziiparunkat felkaroló mozgalom, mely a társadalom mindenemű rétegét jelenleg serepóba állítja, indította a szekudvari gazdasági iskola vezetőségét — mint a kulturális minisztérium legnagyobb hivatású intézményét — arra, hogy e mozgalmat ne csak szóban, hanem tettel is támogatassa. Két hónapig kitartó szorgalommal folytatott első háziipari tanfolyam meg is termé a maga gyümölcsét, mit e hó 14-én tartott dísz tárgyából álló kiállítása fényesen be is igazolt s e feletti örvendetes esemény, mert ez kész bizonyíték

arra, hogy helyes, tapintatos és szakavatott vezetés mellett a mi munkás népünk nem áll mögötte a külföldieknek. Szép kosár, szalma, nád, hánnes, gyékény és fűz munkák tárultak a százával özőlő érdeklődő szeméi elé, akik elragadtatással szemlélték a szorgalmas kezek alkotását. A kiállítást — *Mudin István*, az iskola és a tanfolyam vezetőjének üdvözölő szavai után — *Várjassy Árpád*, kir. tanácsos tanfelügyelő magas szárnyalású beszéddel nyitotta meg, amelyben a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott az iskola helyes irányu tevékenységéről, vázolta ennek kulturális és gazdasági jelentőségét, fölhitte a gazdaközönséget e jó példa után a munkára, mint a jobb jövő és boldogulás leghathatósabb eszközére. Este, a kiállítás bezárásakor *Mudin István* tiszteletére társasvácsora volt, melyet tánc követett.

SPORT.

Az aradi sport ünnep.

— *Vívóverseny 20—21-én.* —

A nagy érdeklődéssel várt nevezési zárlat nem remélt fényes eredménnyel végződött.

Annak dacára, hogy az egy héttel ezelőtt Pozsonyban tartott vívóverseny, s a vasárnap Budapesten eldöntés alá kerülő főiskolai bajnokság erős konkurrencsei voltak az aradi versenynek, a benevezett indulók között látjuk hazánk legjelesebb vívóinak tekintélyes számát, sőt gyönyörködhetni fog közönségünk *Szántay Jenő* huszárhadnagy, Magyarország 1908. évi kardvívó bajnokának mesteri vívásában is.

Kiváló érdekességet fog nyújtani *Móricz István*, *Akay Elemér*, *Kazár István*, *Schenker Zoltán*, *Malanotti Lajos* mérkőzése, az akadémiában induló *Armentari Eduardo* s az egyenesen *Rómából* jövő *Venezia Ernesto* vívómester káprázatos technikája.

A vívóverseny szombat délután veszi kezdetét a *minősítési küzdelemmel* a „Fehér Kerest” szálloda kistermében. E verseny egy koronás beléptidij mellett tekinthető meg. A klub tagjai 60 filléres training jegyet váltanak.

A verseny vasárnap délelőtt nyer folytatást ugyanott, míg a döntő mérkőzés vasárnap délután 5 órakor kezdődik a szálloda nagytermében.

A versenyre a helybeli szép számu nevezésen felül a következő nevezések érkeztek:

I. Kardfőverseny.

Tóth János dr. ügyvédjelölt (Debrecen), *Malanotti Lajos* huszárhadnagy Nagyvárad, *Szűts Sándor* honvédfőhadnagy Nagyvárad, *Ravazdy György* honvédfőhadnagy Nagyvárad, *Rady József* Magyar A. K. Budapest, *Kazár István* M. A. K. Budapest, *Móricz István* mérnök Wesselényi Vivó Klub Budapest, *Törs Tibor* joghallgató Wesselényi V. K. Budapest, *Frankó Zoltán* ügyvédjelölt Wesselényi V. K. Budapest, *Marzso Lajos* joghallgató Wesselényi V. K. Budapest, *Papp Árpád* hadnagy Szegedi V. E., *Schenker Zoltán* hadnagy Szegedi V. E., *Szende Depó* ügyvédjelölt Fővárosi V. K. Budapest, *Schäffer Pál* ügyvédjelölt Fővárosi V. K. Budapest.

II. Tőrőverseny.

Szántay Jenő huszárhadnagy M. A. K. Budapest, Magyarország 1908. évi kardvívó bajnoka, *Akay Elemér* mérnök Wesselényi V. K. Budapest, *Malanotti Lajos*, *Schenker Zoltán*, *Szűts Sándor*, *Rady József*.

III. Kard előnyverseny.

Tóth János dr., *Schenker Zoltán*, *Papp Árpád*, *Rady József*, *Kazár István*, *Móricz István*, *Törs Tibor*, *Frankó Zoltán*, *Marzso Lajos*, *Akay Elemér*.

Nemesebb, plasztikusabb versenyben még sohasem volt része városunk közönségének a vasárnapiról, melyen előreláthatólag városunk hölgy és férfi közönségének színe-java fog megjelenni, hogy a lovagi küzdelemnek szemtanui lévén, hódoljanak a sportok legszebbikének.

A versenyre szóló belépő jegyek: első három sor jobbra-balra 4 kor., 4—6 sor jobbra-balra 3 kor., állóhely 2 kor., ifj. *Klein Mór* könyvkereskedésében előreválthatók. A klub tagjai a klub titkárságánál 1 koronás tagjegyet válthatnak a verseny megtekintésére. Diákjegy a karzatán 1 kor.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójáról. —

Arad, február 19.

Nagy a panasz az időjárás kedvezőtlen volta miatt, üdvös lenne, ha már állandóan enyhe idő uralkodna.

A vetésekről ugyan nem a legjobb hírek vannak forgalomban, azonban a tavasz még sokat javíthat rajtuk.

A gabonaüzlet irányzata megszilárdult.

Elkelt a mai piacon:

600 mm. buza	12:80—13:00
400 mm. tengeri	6:30—6:40
Rozs	9:40—9:50
Zab	7:60—7:70
Arpa	7:40—7:50

A gabonáarak 50 kilogrammonként koronában értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, február 19.

Amerika változatlan. Kínátat mérsékelt, vételkei gyenge, 7 ezer métermáza csendes, változatlan.

Az áruk 50 kilónként számítva:

	D-ll zárlat	2 óral zárlat
Buza áprilisra ...	13.23—3.24	13.10—3.1
Tengeri májusra ...	7.45—7.46	7.38—7.39
Rozs áprilisra ...	10.46—10.47	10.33—10.34
Zab áprilisra ...	8.80—9.81	8.74—8.75
Buza 1909 októberre ...	11.37—11.38	11.24—11.25
Rozs októberre ...	9.57—9.58	9.45—9.46

Zárul 5 órakor.

Oszták hitelrészvény ...	62
Magyar hitelrészvény ...	739

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1909. évi február hó 20-án:

B) bérlet. B) bérlet.

Az erdőszleány

Operette 3 f. Ivonásban. Irta: B. Buchinder. Zenéjét szer-zette: G. Jarnó. Fordította: Révész Ferenc. A verseket Országgy. Birtalan

S Z E M É L Y E K:

Hék József	Martonfi R.	Reutern, ovag Szabó L.
Gróf Loeben	Polgar S.	Földessy F. J. J. K.
Gróf Sternfeld	Ditrói Mór.	Lang, erdősz Várnay Jenő.
Josefine	Kun Irén.	Krisztina Sz. Rontay B.
Othegraven	Benkóné.	Wal erl Péter Leóv. y Leo.
Gróf Kolonitzki Kertész D.	Milka	Zalai Margit.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simogyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Fényes farsangi műsor.

Műsor: 1909. február hó 20-án, szombat:

1. A rövidlátó udva ló. Komikus. — 2. A két jó barát. Kacagtató — 3. Hűvelk Matyi. Mesekép. (Saines) — 4. A fefejú invalidus. Komikus. — 5. A szomjas csendőr. Komikus. — 6. Egy kellemetlen szippantás. Komikus. — 7. A fegyverek választása. Komikus. — 8. A kellemetlen vad. Komikus.

Előadások délután 5, este fél 7 és fél 9 órakor.

Az előadásra bárkikor be lehet menni.

Az előadások a att a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

IDEGENEK ARADON.

— Február 19. —

Fehér Kereszt szálloda. Goldsand Jakab utazó Bécs. — Berni Károly utazó Bécs. — Horváth Adolf utazó Bécs. — Gubits Lajos utazó Selmecbánya. — Keleti Leó ker. utazó Budapest. — Kerekos Ferenc uradalmi titkár Tibold daróc. — Braun Adolf utazó Zám. — Péchy Kálmán gróf földbirtokos Tibolddaróc. — Straubei Róbert H. Temesvár. — Schlesinger Lipót utazó Budapest. — Ungár Mór utazó Budapest. — Csillag József utazó Bécs. — Maklary Gyula utazó Budapest. — Capdebo Sándor tar. tüzemester Temesvár. — Muhos Kornél tart. hadnagy Lugos.

Központi szálloda. Szélinger Bernát utazó Bécs. — Kanders Róbert Tropa. — Schneider József utazó Bécs. — Pirnik Ferenc Szerajevó. — Femger Gyula utazó Budapest. — Braga Bertalan utazó Budapest. — Szigeti Simon utazó Budapest. — Grosz Dezső utazó Budapest. — Kun Reinhard igazgató Temesvár. — Roth Lajos utazó Budapest. — Barcza Mór utazó Budapest. — Kálmán Ignác utazó Budapest. — Abel József utazó Kuba.

Vas szálloda. Rósa Ernő igazgató Szeged. — Róth Sámuel maganzó Brád. — Beck Jenő utazó Budapest. — Rostás István kereskedő Pécska. — Moskovitz M r kereskedő H. Csues. — Wilhelm Katica maganzónó Budapest. — Kail József mérnök Budapest.

Pannonia szálloda. Metelner Nándor ügynök Marosvásárhely. — Moskovitz Albert kereskedő Soborsin. — Bercsin János dr. ügyvéd Temesvár. — Tabajdi Dániel gazdatiszt Bánkut. — Darvassy Károly vállalkozó Temesvár. — Dancsu János lelkész Kisürögd. — Konok Hugó utazó Budapest.

NYILTTÉR.*

Özv. Popp Ferencné szül. Sturm Amália a maga, egy az alólirottak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is megtört szívvel jelenti felejthetetlen férjének, illetve sógor, rokon és nagybácsi

Popp Ferenc

nyug. máv. főkocsimesternek,

f. évi február hó 18-án délelőtt 10 órakor, életének 59-ik s boldog házasságuk 34-ik évében, a halotti szentségek ajtatos felvétele után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai február hó 20-án délután 1/3 órakor fognak Akác-utca 3. számú házból a helybeli felső-temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytnak lelki üdvéért február hó 27-én, délelőtt 8 órakor fog a helybeli főt. Minorita-tyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Aldás és béke poraira!

Arad, 1909. február hó 18-án.

Lohniger Mihály és neje szül. Sturm Karolin, Sturm Károly és neje Gönczy Jozefin, Fischer Lajos és neje Sturm Matild, Kaiser Gyula és neje Sturm Aranka, sógor és sógoróci. Ifj. Sturm Károly, Irma, Margit és Mihály, Fischer Odón és neje, Kaiser Zoltán, Aranka, Ferenc, Böske és János, unokaöccsei és h. gai. 910

Csutak Károly és fia első temetés- rendező Intézete. Arad. Szabadságtér 20.

Beraktározásból

visszamaradt

valódi perzsa szőnyegek

minden árban eladatnak

Róth szállítónál

Eötvös-utca 3. sz. 372

PICHLER SÁNDOR
PAPIROS, IRÓSZER és ÜZLETI-KÖNYV
RAKTÁRA.
ARAD
TELEFON 308. SZABADSÁG-TÉR 1 sz.

Hatóságilag engedélyezett

Kiárusítás

könyvek, papíráruk és

írószerekben

üzletáthelyezés miatt

Ingusz I. és Fiakönyv-, papir- és írószer
kereskedésében 661**Weitzer János-utca****Antiquar-könyvek,**

irodai papírok, levél-

papírok, borítékok,

csomagoló papírok

beszerzési árban

lesznek kiárusítva.

Ingusz I. és Fia**Weitzer János-utca.**

Börkereskedők!
Vendéglősök!
Korcsmárosok!
 Az új börtörvény előírása szerinti
Bornyivántartási
könyvek
Pichler Sándor
 papíros, írószó és irodai cikkek kereskedésében kaphatók
Arad, Szabadság-tér 1.
Telefon 308. sz.

697-1909. tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A m-radnai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Grün M. és tsa petrisi cég végrehajtatonak 79 kor. 96 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, illetve a m-radnai kir. járásbíró-ság területén lévő, a korbesti 2. sztkvi A. I. 14, 15, 18-25. sor, 752, 92, 436, 542/a, 725, 759/7, 761/9, 767/2, 783/a, 1053/30. hrsz. ingatlanokból, valamint az ezen ingatlanok után kiosztott 26, 27. sor erdő és legelő illetőségéből végrehajtást szenvedett jutalékára 1151 kor., - a korbesti 69 sztkvi A. I. 11-17. sor 445/4, 458, 348, 424, 446, 717, 747. hrsz. ingatlanokból, valamint az ezen ingatlanok után 18. 19. sor a kiosztott erdő és legelő illetőségéből végrehajtást szenvedett jutalékára 614 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határidőül 1909. évi április hó 30-ik napjának

d. e. 12 órája Korbost község-házához tüzetik ki.

Ezen árverésen a fentirt ingatlan birtok jutalék a kikiáltási ár két harmadánál olcsóbb áron el nem fog adatni. - Amennyiben ezen összeg el nem éretik, az árverést a kiküldött felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át bántpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság.

M-Radnán, 1909. évi február hó 2-án.

Nyisztor,
 kir. aljbíró.

902

DIAMANT FERENC

villanyvilágítás, telefon és csengő berendezés

Arad, Atzél Péter-utca 2.

(a salnázás főbejárataival szemben, Bohus-udvar.)

Telefon-szám 595.

Gáz- és villanylámpák,
 csillárok, legjobb minőségű,
gáz, villany, benoid
izzótestek, ilyámpaszemek,
rechaud-k acetilen égők, üveg
felszerelések: hengerek, ernyők,
tulipán és gyöngyök, szerelési
anyagok legolcsóbb árakban és
kivitelben.

227

V. 192/1. sz. 1909.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró-ság 1909. V. 192/1. számú végzése által Dr. Kertész Miksa végrehajtató javára 170+50 kor. tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 700 koronára becsült ékszerekről szóló zálogjegyekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínen, vagyis Aradon, Igazságügyi palota 48 sz. szoba leendő eszközlésére 1909. évi március hó 6-ik napjának d. u. 5 órája haráridőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérnek becsáron alul és eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő

Kelt Aradon, 1909. évi február hó 18. napján.

Török Dénes,
 bírósági végrehajtó.

907

494-1909. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A m-radnai kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grün M. és tsa cég petrisi lakos végrehajtatonak 20 kor. 10 fill. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, illetve a m-radnai kir. bíróság területén lévő a rossiai 47. sztkvi A. I. 1-11. sor 378., 395., 396., 3520., 4488., 372., 397., 398., 3491., 3521., 4489. hrsz. ingatlanokból és az ezen ingatlanok után kiosztott erdő és legelő illetőségéből végrehajtást szenvedett jutalékára a Sztanilla Szuzsána javára C. I. t. a és öz. Sztanyilla Vasziiléné szül. Gyermán Éira javára C. 4. t. a. bekebelezett özvegyi haszon-

szolgalmi jog fentartásával, 778 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és annak megtartására határidőül 1909. évi április hó 23-ik napjának d. e. 12 órája Rossia község-házához tüzetik ki.

Ezen árverésen a fentirt ingatlan birtok jutalék a kikiáltási ár két harmadánál olcsóbb áron el nem fog adatni. Amennyiben ezen összeg el nem éretik, az árverést a kiküldött felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át bántpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §. értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság.

M-Radnán, 1909. évi február hó 4-én.

Nyisztor,
 kir. aljbíró.

903

Stock-Cognac

Medicinal

szavatolt valódi bor-párlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA

Egyedüli Cognac-gőzfőzde,

állandó hivatalos vegyi ellenőrzés

alatt. :- Kapható minden jobb üz-

letben.

Hirdetmény.

Az aradi Fehér Kereszt gyermekvédő egyesület gyoroki Andreyi Károly ur nemes alapítványából Aradon a Kossuth-utca végén épített Gyermekköznáz teljes berendezésére, illetve felszerelésére zart írásbeli ajánlatok benyújtására pályázatot hirdet.

Nevezetesen: kórházi, irodai, vas- és fabutorok, ágyneműek, ruha és fehérneműek, papucsok, konyha és gazdasági felszerelések, orvosi műszerek, fertőtlenítő gép stb stb.

A részletes pályázati feltételek és az egyes cikkekhez szükséges minták az aradi allami gyermekmenhely igazgatóságánál naponként délt. 12-1 óráig megtekinthetők.

A pályázati határidő 1909. évi március hó 10 napjának d. e. 12 órája, ezenül beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Versenyezni ohajtók felhívának, hogy pecséttel lezárt és sértetlen borítékba elhelyezett ajánlataikat a költségvetéssel együtt az egységár kitüntetésre, valamint a szükséges minták bemutatása mellett az egyesület elnökségéhez (Aradon vármegyeháza) a fenti határidőre okvetlen mutassák be.

Az ajánlatban az árendedmény számmal és betűvel kiirandó.

Az ajánlattevők a Magyarországon előállítható iparcikkekre vonatkozólag tartoznak igazolni azoknak hazai származását, illetve előállítását s egyben kijelenteni tartoznak azt is, hogy a közszállítási szabályzatnak magukat minden tekintetben alávetik.

Felreértések elkerülése végett megjegyeztetik, hogy csoportonkint, illetve iparáganként külön ajánlat teendő.

Az egyesület fentartja magának a jogot, hogy esetleg az ártól eltekintve elsősorban a minőséget veszi figyelembe s a minőséghez viszonyítva a legolcsóbb ajánlatok közül szabadon választ.

Kelt Aradon, 1909. február hó 18-án.

Az aradi Fehér Kereszt gyermekvédő egyesület.

913

Földes Kelemen

orvosi laboratóriuma

Vezető: Dr. Posgay István közkórházi főorvos, törvényszéki orvos.

Vizsgál:

Hugy.

Részletes vegyi és gőrcsővi elemzés, a fehérje és cukor s minden hugyalkatész mennyiséges meghatározását beleértve. Gümözciszták kimutatása. Daganatrészetek, Gonococcus.

Köpet.

A köpet alkatrészek gőrcsővi vizsgálata.

Bélsár.

Vegy és gőrcsővi vizsgálat verre, genyre, epefestékre, éledtekre, daganatrészetek, bélkövek

Gyomortartalom és hányadék.

Részletes vegyi vizsgálat, kórhatalás, aciditás, szabad sósav, tejsav, nyák, vér, stb Gőrcsővi vizsgálat Hányadék vegyi vizsgálata mérgezes, vagy annak gyanúja esetén.

Vér.

Vörös és fehér vértestecskék számának, a vértesték tartalom meghatározása, vérelősdiek és bacteriumokra való vizsgálat.

Koros folyadék-gyülemek.

(exsudatum, transsudatum, cysták tartalma) vegyi és gőrcsővi vizsgálat.

Epe- és hugykőképződmények.

minőleges vizsgálat.

Nemi szervek váladékai

genococcusra

Torok lepedék.

Vizsgálat diphteria bacillusra

Öndő

vizsgálat öndő szállásokra és prostat testecskékre.

Anyatej

vizsgálat gyermektáplálásra való képességre.

Korszővettani

vizsgálatok, daganatrészek

A vizsgálandó anyagok mikénti beküldésére vonatkozólag szivesen adunk utasítást válaszbélyeggel ellátott levelekre.

461

APRO HIRDETÉSEK.

Akinek

ismeretség híján

házastársra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvtelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellérré,
kertészre.

kulcsárra,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterületet.

kocst,
lovat,
halászatot,
tolket.

Aki

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát.

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevétel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

ARADI KÖZLÖNY

kis hirdetési

rovatát használja.

Jó házi koszt

jutányos árban kapható. Havi vagy heti abonánsok elfogadtatnak. — Krebsz Károlyné, Kossuth utca 22. szám alatt. 912

Szentbernáthegyi

faj- és tenyészképes nőtény kutya elköltözés miatt eladó. Cim: F. G. Arad, Vécsey- és Választó-utca sarak. 911

Tulzsufolt raktáram

következtében antiquar könyveket és különféle papírárakat beszerzési áron alól kiárusítok. Tolnai Világlapját összes kedvezményekkel eredeti árban házhoz szállítom. Krausz Paulin Színházépület. Telefon 511. 291

Kiadó üzlet

Boros Béni-tér 8 szám alatt május 1-re. 855

Állást keres

középkori uriaszony jobb módú urnál házvezetőnőnek. Cim: „Ilona“ a kiadóban. 877

Braun N. A.

festéküzletének helyisége átköltözés miatt kiadó. Ertekezés ugyanott. 880

Eladó

emeletes ház a József főhercegen pincével és a Körutig terjedő telekkel. Bővebbet Dr. Szathmáry Béla ügyvédől. 881

Kerestetik ügyes,

tiszta, megbízható szobaleány, ki éves bizonyítványokkal rendelkezik. Jelentkezni e lap kiadóhivatalában.

Katóságilag engedélyezett

kiárusítás könyvek, papírárak és írószerekben üzletáthelyezés miatt Ingusz I. és Fia könyv-, papir- és írószer kereskedésében, Weitzer János-utca. 173

Kiadó

Mikes K.,-utca 9. sz. alatti házban 2 szoba, konyha, minden hozzátartozóval május 1-re. 892

Az új bortörvény által előírt

bonyolult tartási iverk és könyvek, melyek vezetése minden bortermelőre, borkereskedőre, vendéglősre, egyszóval minden boreladdal foglalkozó pincetulajdonosra kötelező, legjutányosabban kaphatók ivenkint vagy bekötve Kerpel Izsó könyv- és papirkereskedésében, Aradon. Vidéki megrendelések azonnal elintéztést nyernek. Telefon 385. sz. 262

Májustól kiadó

4 szobás lakás Láhner György-utca 7a. sz. a.

4211—1909.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 6767—1909. sz. a. kelt leirata szeriut a máv. igazgatóságát felhívta, hogy az állami és törvényhatósági új közutak építési céljaira szükséges kőanyagokra (természkő, kavics, zuzalék) a múlt évben fennállott összes mérsékelt díjtételeket, a hirdetés mellőzésével, szolgálati uton, s 1909. évi január hó 1-től, visszavonásig, de legtovább 1909. évi szeptember hó 30-ig terjedő érvénynyel változatlanul ujtssa meg. Arad, 1909. évi február hó 12.

A városi tanács

Aki

önmagát és gyermekeit a

köhögés

rekedtség, katarus, elnyálkásodás, erős dohányzás folytán beállott hurut és görcsös köhögéstől megszabadítani óhajtja, annak igen ajánlatos a

Kaiser-feje

Mell karamella

(a három fonyóval)

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány van erről.

Csomagja: 20 és 40 fillér, doboza 80 fillér.

Kapható: Gutori Példes Koloman, Hajdu Arpad, és Rozonyi Mátyas gyógyszerárban Arad, Zombory János gyógyszerár a Szentháromságban Uj-Szt. Anna, Szokolyi Sándor Irti gyógyszerár Lippa, Toffori Károly gyógyszerár Elek, Krausz Iosif gyógyszerár Glogovacz, Vojtek és Weisz drogeriája Arad, Adler gyógyszerárban, M.-Pécánban. 257

696—1909. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A m.-radnai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Grün Matild és tsa petrisi cég végrehajlatónak 16 kor. 6 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, illetve a m.-radnai kir. jbiróság területén lévő, a korbesti 62. sztkvi A I. 11—39. sor 52, 478, 397, 516, 544, 567, 689, 380/a, 58 379, 515, 545, 636, 380/c, 51, 377, 508, 543/d, 635, 588/b, 257, 50, 404, 405, 507, 568, 688. hrsz. ingatlanokból, valamint az ezen ingatlanok után járó erdő és legelő illetőségből végrehajtást szenvedett illető jutalékra a C. I. t. a. özv. Balez Pártérienne szül. Floare Irinia javára bekebelezett özvegyi szolgalmi jog fentartással 510 kor. ... kikiáltási árban, — továbbá a korbesti 42. sztkvi A. I. 6 14. sor 146, 273/b, 274, 288, 492, 570, 255/b. hrsz ingatlanokból, valamint ezen ingatlanok után kiosztott erdő és legelő illetőségből végrehajtást szenvedett jutalékára 638 korona mint zennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határidőül 1909. évi április hó 30. napjának d. e. 11 órája Korbest községhezához tüzetik ki.

Ezen árverésen a fentirt ingatlan birtok jutalék a kikiáltási ár két harmadánál olcsóbb áron el nem fog adatni. Amennyiben ezen összeg el nem éretik, az árverést a kiküldött felfüggeszti.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3338. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelzett óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerévenyt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

M.-Radnán, 1909. évi február hó 2-án.

Nyisztor,

kir. aljbiro.

904

Kelengye beszerzésnél ajánljuk

kész raktárukat női fehérneműekben.

Női ingek vászon és chiffonból, corsetták és ágykészetek, pompás szép kézi himzések.

Kelengyéhez szükséges vásznak, chiffonok legnagyobb választékban a gyári árakhoz.

Minden szélességű párnatok, matrac kelmék, schwelei himzések, cérnacsipkék

D a m a s t

asztal neműek, sima és ajour kávékészletek.

Kiráskataink árjegyzésére kérjük szives figyelmét.

Nagy partie vétel

folytán női ingek dusan himezve 1 lrt. 65, jó chiffonból vagy kink vászonból. E cikk a kirakat szenzációja. — Ugyisintén óriási mennyiségű zsebkendő érkezett a rendes forgalmi áránál 40%-al olcsóbban; többi között fehér finom vászonból, 2 sor ajour 12 drb 4 lrt; — ugyanolyan ajour és szegély 4 lrt. 50, utóbbi rendes ára 6 lrt. 50 volt.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA.

Aradi nyomda részvenytársaság könyvnyomdája.

Nyomatott Kurzweil Janos es Társa budapesti festékgyárának festékvevői.